

Tussentijdse Rapportage 2026

Inhoud

Inleiding	5
Leeswijzer	7
Financiële samenvatting	8
Totaaloverzicht mutaties tussentijdse rapportage per thema	9
Toelichting mutaties tussentijdse rapportage per thema	10
Actualisatie Kapitaallasten	11
Programma's	12
Tabel verdeling programma/thema	12
Programma – Successen	13
Gezond Welzijn Vernieuwen	13
Meedoen aan de Samenleving	13
Toonaangevend in de circulaire samenleving	14
Een thuis voor iedereen (Woontransitie)	14
Landschap in balans.....	14
Energie voor Morgen	15
Dienstverlenende overheid	15
Programma – Stoplichten	16
1. Gezond welzijn vernieuwen (zorgtransitie)	16
Beweging van zorg naar preventie	16
Meedoenlocaties	17
Taakstelling WMO	17
2. Meedoen aan de samenleving (sociale transitie)	19
Recht op leren en kansengelijkheid	19
Preventie.....	20
Netwerk stimuleren en faciliteren	20
3. Toonaangevend in de circulaire samenleving (circulaire transitie)	21
Huishoudelijk afval	21
Circulaire economie	22
Circulaire organisatie	23
4. Een thuis voor iedereen.....	24
Een thuis voor iedereen.....	24
Woningbouwprojecten	24
5. Landschap in balans.....	25
Landschap en brede welvaart in samenhang	25
Klimaatadaptatie	25
Biodiversiteit.....	26
Duurzaamheid.....	27
6. Energie van morgen (energietransitie)	28
Natuurvriendelijk isoleren	28
Publiek energiebedrijf	28
Toekomstgericht energiesysteem.....	29
7. Dienstverlenende overheid	30
Verdere vertaling van de visie op dienstverlening	30
Verbeteren kwaliteit dienstverlening	31

1. Thema sociale Leefomgeving	32
Thema - Successen.....	32
Wat hebben we gedaan in 2026	33
Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)	33
Specialistische jeugdhulp.....	34
Sportstad en Thialf	34
Asiel en Migratie.....	35
Wat mag het kosten.....	36
Autonome mutaties	36
Autonome mutaties - toelichting.....	36
Bijsturingsvoorstellen.....	37
Bijsturingsvoorstellen - toelichting	37
2. Thema Economische Leefomgeving	40
Thema - Successen.....	40
Wat hebben we gedaan in 2026	40
Economische ontwikkeling	40
Bestaanszekerheid	41
Heerenveen 'n Gouden Plak	42
Wat mag het kosten.....	43
Autonome mutaties	43
Autonome mutaties - toelichting.....	43
Bijsturingsvoorstellen.....	45
Bijsturingsvoorstellen - toelichting	45
3. Thema Fysiek Leefomgeving	46
Thema - Successen.....	46
Wat hebben we gedaan in 2026	47
Beleidshuis van de omgevingswet.....	47
Maatschappelijke woonopgave	49
Samenwerken in majeure ontwikkelingen	52
Veiligheid	53
Parkeren	54
Wat mag het kosten.....	56
Autonome mutaties	56
Autonome mutaties – toelichting	57
Bijsturingsvoorstellen.....	58
Bijsturingsvoorstellen - toelichting	58
4. Mensen Middelen en Bestuur	59
Thema – Successen	59
Wat hebben we gedaan in 2026	59
Doorontwikkeling (verbijzonderde) interne controle (VIC).....	60
Structureel rechtmatig inkopen plus contractmanagement.....	60
Inspelen op personele ontwikkelingen	61
Verbeterde informatievoorziening en verbeterde digitalisering	61
Ontwikkeling van de organisatie	61
Versterken financiën	62
Verbeteren huisvesting.....	62
Wat mag het kosten.....	63
Autonome mutaties	63
Autonome mutaties – toelichting	63
50. Algemene dekkingsmiddelen	64
Wat mag het kosten.....	64
Autonome mutaties	64
Autonome mutaties – toelichting	64

51. Overhead	66
Wat mag het kosten.....	66
Autonome mutaties	66
Autonome mutaties – toelichting	66
Bijsturingsvoorstellen.....	67
Bijsturingsvoorstellen - toelichting	67
Investeringen.....	68
Bijlage 1: Totaaloverzicht autonome - en bijsturingsmutaties (incl. toelichting onderscheid)	70
Bijlage 2: Totaaloverzicht autonome mutaties	71
Bijlage 3: Totaaloverzicht bijsturingsvoorstellen	73
Bijlage 4: Mutaties tussentijdse rapportage per thema	74
Totaaloverzicht mutaties tussentijdse rapportage per thema	74
1. Thema Sociale Leefomgeving	75
2. Thema Economische Leefomgeving	77
3. Thema Fysiek Leefomgeving	78
4. Mensen Middelen en Bestuur	80
50. Algemene dekkingsmiddelen	81
51. Overhead	82

Inleiding

Sinds begin dit jaar kijken we, nog meer dan anders, vier jaar vooruit. Een Oude Koemarkt met een vol podium succesvolle Olympiërs van de afgelopen winsterspelen, zette ons toen in vuur en (olympische) vlam. Als dan ook nog eens vier maanden later blijkt dat we echt een Olympische locatie worden, dan sluiten we het eerste half jaar van 2026 af met een symbolische gouden plak.

Deze tussenrapportage over de eerste helft van 2026 laat zien dat we in Heerenveen op veel terreinen concrete stappen vooruit hebben gezet. We investeren in een gemeenschap waarin inwoners gezond en actief kunnen meedoen en ondersteuning dichtbij beschikbaar is. Met de nieuwe sport- en beweegvisie Bewegen is Meedoen zetten we in op meer bewegen, met bijzondere aandacht voor inwoners voor wie meedoen minder vanzelfsprekend is. We volgen de olympische gedachte "meedoen is belangrijk" daarin.

De uitbreiding van de Meedoen Locaties en de start van Welzijn op Recept Jeugd passen in dezelfde beweging: eerder ondersteunen, de sociale basis versterken en waar mogelijk voorkomen dat zwaardere zorg nodig is. Ook binnen de jeugdhulp zetten we met onder meer de verdere uitrol van de Praktijk Ondersteuner Huisarts Jeugd, laagdrempelige ondersteuning en de inzet van schoolconsulenten belangrijke stappen naar een toekomstbestendig jeugdstelsel.

Ook op andere grote opgaven is in de eerste zes maanden zichtbaar voortgang geboekt. Door procedures en werkwijzen rond woningbouw te versnellen, is bij projecten voor in totaal 160 woningen minimaal drie maanden tijdwinst gerealiseerd. Tegelijkertijd bouwen we verder aan onze positie als circulaire koploper. De samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijfsleven in het circulaire bouwcluster heeft een stevige basis gekregen voor verdere uitvoering en opschaling. Op het gebied van landschap en biodiversiteit wordt gewerkt aan het bepalen van de basiskwaliteit natuur.

Met het door de raad vastgestelde kader voor warmtenetten vanuit een Publiek Energiebedrijf is bovendien een belangrijke stap gezet in de energietransitie.

En ook dichterbij onze eigen organisatie boeken we vooruitgang: doorlopend klanttevredenheidsonderzoek geeft ons beter zicht op de ervaringen van inwoners en steeds meer dienstverleningsprocessen worden toekomstbestendig ingericht.

Voor de tweede helft van 2026 bouwen we met het hoofdlijnenakkoord "Menskip in beweging" hierop voort. We versterken de beweging van zorg naar preventie en de samenwerking tussen formele zorg en informele netwerken, breiden de Meedoen Locaties verder uit en werken met onze partners aan kansengelijkheid, preventie en een sterke pedagogische basis voor kinderen en jongeren. We willen onze koploperspositie op het gebied van circulariteit verder verstevigen en werken door aan een zo circulair mogelijke onderwijshuisvesting.

Tegelijkertijd zetten we onze woningbouwambities kracht bij: richting 2030 willen we minimaal 4.000 woningen toevoegen, verspreid over ruim zestig projecten in Heerenveen en de dorpen. We werken verder aan klimaatadaptatie, vergroening en biodiversiteit, onder meer door méér groen in de openbare ruimte en natuurvriendelijkere inrichting. Voor de energietransitie werken we de mogelijkheden voor een publiek energiebedrijf verder uit en zoeken we naar kansen voor netbewust bouwen. En als dienstverlenende overheid blijven we investeren in toegankelijke, begrijpelijke en gebruiksvriendelijke dienstverlening. Zo blijven we in de tweede helft van het jaar gericht werken aan de ambities die we samen met uw raad voor de gemeente hebben vastgesteld. We houden het "olympisch" vuur van het eerste half jaar brandend.

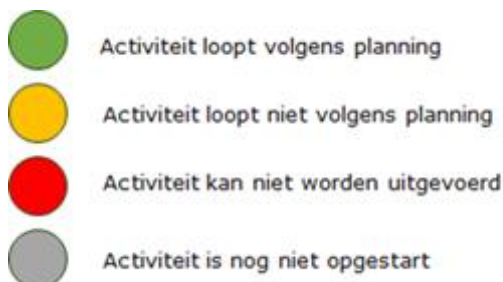
Deze tussenrapportage laat niet alleen zien waar we successen hebben geboekt, maar geeft ook inzicht in de voortgang van de doelen die uw raad voor 2026 heeft vastgesteld en in de actuele financiële ontwikkelingen. Op veel onderdelen liggen we op koers en kleuren de stoplichten groen. Tegelijkertijd zijn er ook opgaven die blijvende aandacht vragen, zoals de druk op de jeugdhulp, de krapte op de arbeidsmarkt en enkele projecten die meer tijd vragen dan voorzien. Deze aandachtspunten doen echter niets af aan het beeld dat Heerenveen in de eerste helft van 2026 op veel terreinen concrete voortgang heeft geboekt en met vertrouwen verder bouwt aan de ambities uit het hoofdlijnenakkoord Mienskip in beweging.

Leeswijzer

In deze rapportage kunt u kennisnemen van de voortgang van de doelen en de financiële prognose. Daarnaast worden budgetwijzigingen voorgesteld.

Naast de gerealiseerde successen in de eerste zes maanden van 2026 wordt over de opgenomen doelen uit de Themabegroting 2026 de voortgang aangegeven met een 'stoplichtenmodel'.

Verklaring stoplichten

We geven alleen bij afwijkingen een toelichting. Daarom is de laatste cel in de rij achter een groen 'bolletje' leeg. Bij de jaarrekening wordt ook hier een toelichting opgenomen.

De opbouw van de hoofdstukken is als volgt:

Programma's:

- Successen
- Wat hebben we gedaan in 2026
- De financiële middelen die samenhangen met de programma's zijn opgenomen in de thema's.

Onder programma's vindt u een overzicht met de verdeling van de programma's over de thema's.

Thema's:

- Successen
- Wat hebben we gedaan in 2026
- Wat mag het kosten inclusief mutaties investeringen

De financiële mutaties in de budgetten en de investeringen in deze Tussenrapportage zijn te verdelen in:

- Raadsbesluiten
- Collegebesluiten
- Autonome mutaties
- Bijsturingsvoorstellen

Voor de eerste twee categorieën geldt dat de besluitvorming al heeft plaatsgevonden. Deze besluiten zijn separaat verwerkt. De autonome ontwikkeling mutaties vereisen geen beleidsmatige afweging en worden niet ter instemming voorgelegd. Bij de beleidsmatig afweegbare voorstellen is er nog ruimte voor keuze: deze kunnen wel of niet worden opgenomen in de begroting. Daarvoor wordt dan ook expliciet instemming gevraagd.

Financiële samenvatting

In het totaaloverzicht mutaties tussentijdse rapportage per thema wordt het verloop van het begrotingssaldo weergegeven, inclusief de effecten van de primitieve begroting, raadsbesluiten en budgetoverhevelingen en de mutaties uit deze tussentijdse rapportage. In de themahoofdstukken zijn de overzichten van de autonome mutaties en de bijsturingsvoorstellen per thema opgenomen. Toelichtingen op voorstellen en mutaties groter dan € 50.000 zijn uitgewerkt bij de betreffende thema's. De mutaties in deze rapportage bestaan uit al eerder door de raad en het college genomen besluiten, autonome ontwikkelingen en bijsturingsvoorstellen.

Als gevolg van de voorstellen en mutaties in deze tussentijdse rapportage neemt het verwachte resultaat af met € 0,46 miljoen. Daarmee komt het totaal verwachte resultaat voor 2026 uit op € 0,55 miljoen positief ten opzichte van een begroot resultaat van € 1,0 miljoen positief.

Totaaloverzicht mutaties tussentijdse rapportage per thema

Bedragen x € 1.000

Thema - lasten	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
1. Thema Sociale Leefomgeving	-78.919	-814	-2.040	-81.772
2. Thema Economische Leefomgeving	-61.909	-1.912	-3.824	-67.645
3. Thema Fysiek Leefomgeving	-70.098	-3.542	2.999	-70.641
4. Mensen Middelen en Bestuur	-5.912	-113	1.073	-4.952
50. Algemene Dekkingsmiddelen	-1.958	-	12	-1.946
51. Overhead	-27.770	-3.351	-661	-31.782
Totaal lasten	-246.565	-9.732	-2.441	-258.739

Thema - baten	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
1. Thema Sociale Leefomgeving	3.958	-	180	4.138
2. Thema Economische Leefomgeving	33.979	60	3.511	37.550
3. Thema Fysiek Leefomgeving	46.840	1.023	-6.626	41.237
4. Mensen Middelen en Bestuur	1.482	-	370	1.852
50. Algemene Dekkingsmiddelen	158.834	-	2.509	161.343
51. Overhead	40	-	-	40
Totaal baten	245.132	1.083	-55	246.160

Toevoeging reserve	-1.864	-77	-440	-2.380
---------------------------	---------------	------------	-------------	---------------

Onttrekking reserve	4.308	8.726	2.477	15.511
----------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Totaal geraamd saldo	1.011	-	-459	551
-----------------------------	--------------	----------	-------------	------------

In de kolom "Raadsbesluiten en budgetoverhevelingen" worden begrotingsmutaties getoond die in eerdere P&C documenten of afzonderlijke raadsbesluiten zijn vastgesteld. In deze tussentijdse rapportage betreft dit alleen budgetoverhevelingen vanuit de decemberbrief en budgetoverheveling vanuit de jaarrekening 2025, deze budgetoverhevelingen zijn in 2025 ten gunste van de algemene reserve verwerkt en worden in deze rapportage aan de algemene reserve onttrokken. Deze mutaties hebben geen resultaat effect.

In bijlage 1 is een uitsplitsing van de kolom "Effecten tussentijdse rapportage" opgenomen in autonome - en bijsturingsvoorstellen. In mutaties worden bij de thema's nader toegelicht.

Toelichting mutaties tussentijdse rapportage per thema

De tussentijdse rapportage laat zien dat het totale resultaat in 2026 van € 1 miljoen positief, met € 0,46 miljoen naar beneden wordt bijgesteld naar € 0,55 miljoen positief. De oorzaak betreft vooral stijgende lasten die gedeeltelijk worden gecompenseerd door hogere baten.

Binnen het thema Sociale Leefomgeving wordt het beeld gedomineerd door een sterke stijging van de jeugdhulpkosten (€ 1,45 miljoen), aangevuld met hogere lasten voor participatie en cultuur. Daar tegenover staat een voordeel op de exploitatie van het zwembad (€ 0,43 miljoen). Ook zijn er extra lasten voor sport en de voorbereidingen op de Olympische Spelen, waarvoor geen dekking vanuit reserves beschikbaar is.

Binnen het thema Economische Leefomgeving nemen zowel lasten als baten fors toe, met name door de inkomensregelingen (BUIG). De hogere uitgaven voor uitkeringen en loonkostensubsidies worden grotendeels gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage, waardoor het effect per saldo beperkt blijft. Daarnaast vallen de kapitaallasten onderwijshuisvesting lager uit doordat investeringen later worden gerealiseerd.

De grootste mutaties vinden plaats in het thema Fysieke Leefomgeving. Hier zijn grote mutaties zichtbaar aan zowel de lasten- als de batenkant, vooral door actualisaties van grondexploitaties, woningbouw, isolatiemaatregelen en andere specifieke uitkeringen. Deze mutaties zijn grotendeels budgetneutraal. Daarnaast stijgen de lasten voor onderhoud en verkeersveiligheid.

Bij Mensen, Middelen en Bestuur is sprake van een positief financieel effect door lagere rentelasten. Doordat investeringen later worden uitgevoerd, is minder externe financiering nodig. De vertraging van investeringen hangt onder meer samen met capaciteitsknelpunten binnen de organisatie, de krapte op de arbeidsmarkt en afhankelijkheden van externe partijen, waardoor projecten later worden opgeleverd dan oorspronkelijk gepland. Het financiële voordeel in 2026 is daarmee vooral het gevolg van fasering in de uitvoering en niet van het vervallen van investeringen; de rente- en kapitaallasten schuiven door naar latere jaren.

De Algemene dekkingsmiddelen laten een duidelijke stijging van de baten zien. Dit komt vooral door een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds, aangevuld met hogere opbrengsten uit de OZB als gevolg van stijgende WOZ-waarden en areaaluitbreiding. Deze ontwikkeling vormt een belangrijke positieve tegenhanger van de stijgende lasten in andere thema's.

Tot slot stijgen binnen de Overhead de lasten door tijdelijke inzet van personeel, inhuur en diverse stelposten voortvloeiend uit de meicirculaire en organisatieontwikkeling. Deze mutaties hebben een incidenteel karakter, maar dragen wel bij aan de verslechtering van het saldo.

Samengevat wordt het financiële beeld in 2026 gekenmerkt door hoge autonome kostenstijgingen — met name in het sociaal domein en bij inkomensregelingen — en , grotendeels neutrale mutaties in de fysieke projecten. Daartegenover staan hogere inkomsten uit het gemeentefonds en belastingen en incidentele voordelen zoals lagere rentelasten. Per saldo resteert een beperkte verslechtering van het begrotingsresultaat.

Actualisatie Kapitaallasten

In alle thema's zijn voor- en nadelen vermeld op de kapitaallasten. Om herhaling te voorkomen volgt hierbij de toelichting voor alle thema's:

Bij het opstellen van de jaarrekening wordt gekeken naar welke investeringsprojecten gereed zijn, zodat hierop kan worden afgeschreven vanaf het eerstvolgende boekjaar. Bij de jaarrekening van 2025 bleek dat zo'n 50 investeringsprojecten, die volgens de planning in 2025 zouden zijn afgerond, toch nog doorlopen in 2026. In plaats van hierop te gaan afschrijven vanaf 2026 zal dit pas vanaf 2027 of later gebeuren. Dit heeft een positief effect (incidenteel) van € 818.000 euro op de geraamde kapitaallasten in 2026. De afschrijvingslasten van deze investeringen schuiven naar latere jaren.

De mutatie op de kapitaallasten komt op verschillende taakvelden terug en zal daar niet specifiek worden toegelicht. De mutatie in de kapitaallasten voor onderwijshuisvesting lichten wij toe bij thema Economische leefomgeving taakveld 4.2.

Programma's

Tabel verdeling programma/thema

Sociale Leefomgeving	Gezond welzijn vernieuwen (Zorgtransitie) Meedoen aan de samenleving (Sociale transitie) Een thuis voor iedereen (Woontransitie) Dienstverlenende overheid Cultuur
Economische leefomgeving	Energie van morgen (Energietransitie) Toonaangevend in de circulaire samenleving (Circulaire transitie) Dienstverlenende overheid Bestaanszekerheid
Fysieke Leefomgeving	Een thuis voor iedereen (Woontransitie) Landschap in balans Energie van morgen (Energietransitie) Toonaangevend in de circulaire samenleving (Circulaire transitie) Dienstverlenende overheid
Mensen, middelen en bestuur	Dienstverlenende overheid

Programma – Successen

Gezond Welzijn Vernieuwen

“Bewegen is Meedoen” is de titel van de nieuwe sport- en beweegvisie van Heerenveen voor 2026–2030. De gemeente wil de sport- en beweegparticipatie van inwoners vergroten, zowel via verenigingen en commerciële aanbieders als in de eigen leefomgeving, zoals wandelen, fietsen en gebruik van playgrounds. Daarbij is er speciale aandacht voor kwetsbare doelgroepen. Heerenveen wil de sportgemeente van Nederland blijven. De visie is samen met sport- en maatschappelijke partners ontwikkeld. Later dit jaar volgt een uitvoeringsplan om de ambities te realiseren.

We hebben op dit moment drie basis Meedoen Locaties binnen Heerenveen (Pop Up Centrum, Wijkcentrum de As de Greiden (met uitbreiding met naast gelegen Lege Knip), en MFC de Kompenije in Jubbega) en breiden dit jaar uit met drie extra locaties. Doarpskeamer en Leppehiem in Akkrum, MFA Skoatterhûs in Oudeschoot en de Kempenaer in Midden. Deze ontwikkeling draagt bij aan de financiële uitdagingen binnen de WMO en zijn passend bij onze manier van inkoop (sober).

Meedoen aan de Samenleving

“Je hoeft het niet alleen te doen” – start Welzijn op Recept Jeugd

Op 14 april 2026 is Welzijn op Recept Jeugd van start gegaan in Heerenveen. Jongeren van 12 tot 18 jaar met lichte psychosociale klachten krijgen via een welzijnscoach ondersteuning die aansluit bij hun situatie en leefwereld. Met deze aanpak versterken we de pedagogische basis, maken we hulp toegankelijker en zetten we in op het voorkomen van zwaardere jeugdhulp.

Jeugdigen liefdevol, gezond, veilig en kansrijk op laten groeien is een gezamenlijke maatschappelijke opgave. Als gemeente hebben we hierin een belangrijke rol, maar onze invloed is beperkt en we staan hierin niet alleen. Samen met inwoners, maatschappelijke partners en onderwijs werken we aan een stevige pedagogische basis voor jeugdigen en hun gezinnen.

Onze lokale visie Opvoeden en Opgroeien sluit goed aan bij de uitgangspunten van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd. Beide benadrukken het belang van normaliseren, nabijheid, preventie en het versterken van de leefomgeving van jeugdigen. Deze visie is uitgewerkt in een uitvoeringsplan dat het college op 9 december 2025 heeft vastgesteld. Om deze beweging te ondersteunen en duurzaam te verankeren heeft de raad op 11 juni 2026 de bestemmingsreserve jeugd ingesteld.

In 2026 zet de gemeente Heerenveen belangrijke stappen in de transformatie naar een toekomstbestendig en houdbaar jeugdstelsel. Met de uitvoering van het uitvoeringsplan Opvoeden en Opgroeien wordt concreet geïnvesteerd in het versterken van de pedagogische basis en het terugdringen van de instroom in specialistische jeugdhulp.

Dit jaar ligt de focus op drie samenhangende ontwikkelingen. Allereerst wordt de inzet van de praktijkondersteuner huisarts Jeugd (POH-Jeugd) verder uitgerold, waardoor jeugdigen en ouders eerder passende ondersteuning ontvangen via de huisarts. Daarnaast werken we verder aan laagdrempelige jeugdhulp, zodat gezinnen sneller passende ondersteuning kunnen krijgen. Ook wordt gestart met de inzet van een schoolconsulent in het primair en voortgezet onderwijs, zodat signalen vroegtijdig worden opgepakt en ondersteuning dichterbij het kind en de school georganiseerd kan worden.

Met deze inzet wordt invulling gegeven aan de ambitie om opvoedvragen meer te normaliseren, preventie en vroegsignalering te versterken en zwaardere vormen van zorg waar mogelijk te voorkomen. Dit is nodig, omdat de druk op de specialistische jeugdhulp onverminderd groot is en de kosten op termijn niet houdbaar zijn.

De initiatieven in 2026 maken onderdeel uit van een bredere ontwikkelijn voor de periode 2026–2030, waarin met gerichte investeringen wordt gewerkt aan een toekomstbestendig en toegankelijk jeugdstelsel.

Toonaangevend in de circulaire samenleving

In de afgelopen periode heeft het circulaire bouwcluster een krachtige ontwikkeling doorgemaakt, zowel in de totstandkoming als in de verdere groei. Dit is een intensieve en constructieve samenwerking tussen de betrokken partijen (overheid, onderwijs en bedrijven). Daarmee is een stevige en kansrijke basis gelegd voor de volgende fase, waarin de focus verschuift naar uitvoering en opschaling. Het gezamenlijke proces heeft bovendien gezorgd voor een scherper en breed gedragen beeld van de ambities en mogelijkheden binnen circulair bouwen. Dit versterkt niet alleen de onderlinge samenwerking, maar vergroot ook de slagkracht en impact van het cluster.

Een thuis voor iedereen (Woontransitie)

In het eerste halfjaar van 2026 is ingezet op het versnellen van procedures en werkwijzen. Dit heeft geleid tot een tijdswinst van minimaal drie maanden voor projecten met in totaal 160 woningen in De Knipe, Heerenveen en Jubbega. Ook de toepassing van parallel plannen bij de Kop van Skoatterwâld draagt bij aan een verkorting van de doorlooptijd. De realisatie van diverse woningbouwprojecten verloopt gestaag, onder meer in Haskerdijken en Heerenveen. Daarnaast hielden we voor verschillende woningbouwprojecten goed bezochte bewonersbijeenkomsten. Waaronder bij Akkrum, Hepkema's Park en Heerenveen-West. Samen met de Fryske Marren organiseerden we bewonersavonden voor Heerenveen-West. Deze bijeenkomsten houden we om inwoners en andere belanghebbenden vroegtijdig en gedurende het project te betrekken.

Landschap in balans

Onderdeel binnen dit programma is de ontwikkeling/ het behouden van biodiversiteit. Een belangrijke bouwsteen hierin is het bepalen van de basiskwaliteit natuur (BKN). Voor het op- en vaststellen van de BKN is een extern bureau geselecteerd en heeft de gunning plaatsgevonden.

Van de subsidieregeling 'Groener Beloont' wordt goed gebruik van gemaakt. Er is een vervolg aangegeven en uitgebreid met een extra maatregel.

De Heerenveense Tuinrangers zijn van start gegaan. De Tuinrangers zijn vrijwilligers met kennis van natuurvriendelijk tuinieren en helpen inwoners om hun tuin natuurlijker en beter bestand tegen hitte en droogte te maken.

Energie voor Morgen

We zijn in het voorjaar weer een stap dichterbij bij ons doel gekomen om in 2050 alle gebouwen aardgasvrij te hebben. De raad heeft namelijk een kader vastgesteld voor de uitwerking van warmtenetten, vanuit een Publiek Energiebedrijf (PEB). Dit geeft vorm aan de regierol in het realiseren van warmtenetten die de Wet Collectieve Warmte en de Wet Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie beschrijft. Warmtenetten zijn vooral kansrijk in gebieden waar veel woningen staan. Voor de kern Heerenveen en de grotere dorpen een duurzaam, betaalbaar en betrouwbaar alternatief voor aardgas. Collectieve oplossingen vragen minder elektriciteit dan individuele oplossingen en dragen dus bij aan het voorkomen van netcongestie.

Dienstverlenende overheid

De gemeente heeft in 2026 belangrijke stappen gezet in het versterken van de dienstverlening en procesbeheersing. Met de invoering van een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek beschikt de organisatie over actuele en structurele inzichten in de kwaliteit van klantcontacten, waardoor gerichte bijsturing mogelijk is. De tussenevaluatie van de regeling 'Warm Welkom' voor nieuwe inwoners van Heerenveen laat zien dat, hoewel de activatiegraad nog aandacht vraagt, gebruikers het aanbod daadwerkelijk benutten en waarderen. Tegelijkertijd is procesgericht werken steviger verankerd en voldoen steeds meer dienstverlenende processen aan de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).

Programma – Stoplichten

1. Gezond welzijn vernieuwen (zorgtransitie)

Beweging van zorg naar preventie

Doelen

Eind 2026 zien we de eerste effecten van de beweging van zorg naar preventie. Inwoners, professionals en de gemeente werken meer samen aan een sterke sociale basis. Dit vergroot de zelfredzaamheid en verlaagt de druk op zwaardere zorg. Deze ontwikkeling sluit aan bij de visie op brede gezondheid en mienskip, waarin eigen regie, verbondenheid en lokaal initiatief centraal staan.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

Vanaf 1 januari 2026 wegen we alle maatschappelijke subsidies via een vastgesteld afwegingskader, waarbij minimaal tachtig procent aantoonbaar bijdraagt aan ten minste één programmadoel.

Voortgang

	Begin 2026 is, na de vaststelling van de visie op Brede Gezondheid en Mienskip, in pilotvorm een eerste stap gezet met de incidentele subsidies binnen de subsidieregeling Mienskip. Dit vormt het startpunt om vervolgens breder naar alle subsidies te kijken.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Voor 31 december 2026 is op vijf plekken een structurele samenwerking tot stand gebracht tussen formele zorgaanbieders en informele netwerken (zoals vrijwilligersorganisaties of buurtinitiatieven) voor dag- en thuisondersteuning.
	We voeren alle relevante beleidsdocumenten en bijbehorende maatregelen zoals GALA, IZA, het nieuwe sport- en beweegbeleid, de lokale woonzorgvisie, het gezondheidsbeleid en het WMO-preventieplan in samenhang uit. Ondanks het verschillende tempo van ontwikkeling, stemmen we deze beleidslijnen jaarlijks af op de programmadoelen via een overall voortgangsrapportage van het programma. Deze rapportage verschijnt in het vierde kwartaal van 2026.
	Uiterlijk eind 2026 zijn aantoonbaar werkzame elementen uit tijdelijke projecten, zoals Welzijn op Recept en de Gezonde Wijkaanpak, structureel geborgd binnen het gemeentelijk beleid en de uitvoeringspraktijk. Dit betekent dat deze interventies zijn opgenomen in werkwijzen en samenwerkingsafspraken met partners.

Meedoenlocaties

Doelen

Het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners door laagdrempelige, collectieve ondersteuning te bieden in de vorm van 'meedoen-locaties', zodat het beroep op geïndiceerde WMO-voorzieningen op zijn minst stabiliseert.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Uiterlijk vanaf 1 januari 2026 is structurele financiering geregeld voor de drie bestaande meedoen-locaties, zodat die locaties minimaal vier jaar kunnen blijven functioneren binnen het vastgestelde exploitatiebudget.
	We starten twee nieuwe meedoen-locatie op voor eind 2026, verspreid over de gemeente
	We monitoren het gebruik van geïndiceerde voorzieningen, met als streefwaarde maximaal nul procent stijging in het gebruik van dag- en thuisondersteuning ten opzichte van 2025.

Taakstelling WMO

Doelen

Per 31 december 2026 is de begrote taakstelling op de WMO-uitgaven voor 2026 gerealiseerd, met behoud van passende ondersteuning voor inwoners die dit nodig hebben.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Uiterlijk eind 2026 worden alle nieuwe aflopende contracten maatwerkvoorzieningen volgens het principe sober en administratief-arm ingekocht met als doel de uitgaven voor maatwerkvoorzieningen te stabiliseren.
	Voor 31 december 2026 is op vijf plekken een structurele samenwerking tot stand gebracht tussen formele zorgaanbieders en informele netwerken (zoals vrijwilligersorganisaties of buurtinitiatieven) voor dag- en thuisondersteuning.
	Uiterlijk per 31 december 2026 is er per wijk en dorp een actueel overzicht beschikbaar van voorliggende voorzieningen die als alternatief kunnen dienen voor maatwerkvoorzieningen. Dit overzicht wordt elk kwartaal geactualiseerd en gedeeld met de medewerkers van de toegang, met als doel het gebruik van maatwerkvoorzieningen te stabiliseren (ten opzichte van 2025).

	Vanaf eind 2026 leggen we binnen het proces van indicatiestelling in het sociaal domein concrete doelen vast per individuele situatie (casusniveau). Deze doelen volgen we actief en vormen de basis om ondersteuning indien mogelijk af te kunnen schalen.
	Uiterlijk per 1 juli 2026 zijn in alle meedoen-locaties minimaal twee freonskippers actief die gezamenlijk ten minste tien procent van de lichte thuisondersteuning overnemen van formele aanbieders.

2. Meedoen aan de samenleving (sociale transitie)

“Je hoeft het niet alleen te doen” – start Welzijn op Recept Jeugd

Op 14 april 2026 is Welzijn op Recept Jeugd van start gegaan in Heerenveen. Jongeren van 12 tot 18 jaar met lichte psychosociale klachten krijgen via een welzijnscoach ondersteuning die aansluit bij hun situatie en leefwereld. Met deze aanpak versterken we de pedagogische basis, maken we hulp toegankelijker en zetten we in op het voorkomen van zwaardere jeugdhulp.

Recht op leren en kansengelijkheid

Doelen

In 2026 realiseren we - in samenwerking met pedagogisch partners - een samenhangende aanpak. Deze leidt tot een meetbare afname van het aantal thuiszitters in het voortgezet onderwijs in de gemeente Heerenveen, een verbeterde doorgaande ontwikkelijn voor jeugdigen van 2 tot 27 jaar en een sterkere samenwerking met ouders en professionals. Dit moet blijken uit minimaal twee integrale netwerkbijeenkomsten en een vastgesteld plan van aanpak voor overdrachten en jonge kind doelstellingen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We voeren een analyse uit die gericht is op thuiszitters binnen het voortgezet onderwijs in de gemeente Heerenveen. Deze analyse vormt het fundament voor een verbeterplan. Met onze pedagogisch partners stellen we vervolgens een verbeterplan op waarmee we het aantal thuiszitters kunnen terugdringen.
	We formuleren in 2026 samen met de pedagogische partners rondom het jonge kind nieuwe doelstellingen, afspraken en een plan van aanpak passend bij de nieuwe LEJA agenda en de visie op jeugd.
	In 2026 maken we een plan om tot passende overdrachten te komen ten behoeve van een ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen (2-27 jaar), met speciale aandacht voor specifieke doelgroepen (zoals nieuwkomers, VVE, SO, gelijke kansen doelgroep) en we onderzoeken de kansen en belemmeringen die jeugdigen ervaren.
	We organiseren in 2026 twee integrale ontwikkel/netwerkbijeenkomsten over de samenwerking rondom en met jeugdigen en ouders bij vragen.

Preventie

Doelen

Er is voldoende samenhangend (preventief) aanbod aanwezig waar jeugdigen en ouders terecht kunnen met vragen.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Het eerste half jaar van 2026 inventariseren we het huidige preventie-aanbod rondom opvoeding en onderzoeken we wat er ontbreekt.
	We ontwikkelen in 2026 een ketenaanpak Kind Naar Gezond Gewicht (KNGG)

Netwerk stimuleren en faciliteren

Doelen

In 2026 realiseren we een samenhangende en preventieve aanpak gericht op opvoeden en opgroeien waarin pedagogische partners, informele netwerken en buurtinitiatieven samenwerken volgens de OKO aanpak en de visie op de sociale basis.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We formuleren in 2026 samen met onze pedagogische partners van Kansrijke Start doelstellingen, afspraken en een plan van aanpak die passen bij de visie op jeugd.
	In 2026 werken we volgens de OKO aanpak (Opgroeien in een Kansrijke Omgeving).
	We werken in 2026 volgens de visie op de sociale basis en preventie en het afwegingskader.
	We monitoren en evalueren de voortgang van de proeftuin Buurtgezinnen.
	We zetten intensiever in op het stimuleren van informele betrokkenheid bij de opvoeding, zoals de oudercafés.

3. Toonaangevend in de circulaire samenleving (circulaire transitie)

Huishoudelijk afval

Doelen

We willen ook op lange termijn koploper blijven in Fryslân. Niet alleen met het laagste VANG-cijfer maar ook met de nieuwe meetmethodiek van het recyclepercentage.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We stellen in 2026 beleid vast waarmee we onze ambities en acties borgen, zodat we ook op lange termijn koploper blijven op het gebied van huishoudelijk afval.
	We stellen bij dit beleid ook een uitvoeringsagenda op.
	We evalueren de ingezette maatregelen, bofkontjesregeling en zindelijkheidstraining, en bepalen het vervolg hiervan.

Circulaire economie

Doelen

In 2026 blijven we wereldwijd circulair koploper door een stevige economische positionering en profilering.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

We voeren in 2026 een communicatiecampagne uit op basis van de in 2025 vastgestelde visie en positionering.

Voortgang

	De afgelopen periode is samen met ondernemers en kennisinstellingen gewerkt aan een plan "Open Delta" dat op brede steun kan rekenen. Deze samenwerking binnen Open Delta geeft een nieuwe impuls aan de visie op circulaire economie en de te ontwikkelen campagne. Op dit moment wordt deze samenwerking gefaciliteerd door de gemeente. De visie en campagne worden eind dit jaar gelanceerd.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We stellen in 2026 een uitvoeringsagenda vast bij de visie Circular Valley.
	We maken een keuze over oprichting van een bouwcluster en onze rol hierin, om invulling te geven aan de pijler 'bouw' van Circular Valley.
	We organiseren minimaal twee inspiratiesessies op het gebied van circulaire economie voor onze ondernemers in samenwerking met Samen Circulair.

Circulaire organisatie

Doelen

Circulariteit is samen met de energietransitie, biodiversiteit en klimaatadaptatie onderdeel van het brede thema duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

We starten in 2026 met de uitvoering van pilotproject circulaire woningbouw Noordplot. We verkennen tot hoever onze circulaire ambities haalbaar zijn.
--

Voortgang

	De start van de ontwikkeling van de Noordplot zal waarschijnlijk in 2028 plaatsvinden. De ontwikkeling start later vanwege de relatie met de verschillende werkzaamheden in het centrumgebied. In het najaar 2026 wordt een voorstel aan het college voorgelegd om wel of geen vervolg te geven aan de pilot circulair bouwen in de Noordplot.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We werken verder aan een zo circulair mogelijke onderwijshuisvesting, waarbij we gebruikmaken van financiële restwaarde.
--	--

4. Een thuis voor iedereen

Een thuis voor iedereen

Doelen

Met het programma 'een thuis voor iedereen' wordt in samenwerking met diverse partijen doelgericht gewerkt aan wonen en woningbouw.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We stellen een volkshuisvestingsprogramma op. De woonvisie en woonzorgvisie worden onderdeel van het integrale volkshuisvestingsprogramma. Dit programma krijgt een plek in de beleidscyclus van de Omgevingsvisie.
	We maken jaarschijfafspraken voor 2026 en voeren deze uit, als uitwerking van de meerjarige prestatieafspraken die we in 2024 maakten met de woningcorporaties (Accolade, Elkien en WoonFriesland) en huurdersverenigingen.
	We volgen en monitoren de inspanningen en effecten van het thema en programma Een thuis voor iedereen, met behulp van de woonmonitor die in 2024 is gemaakt. Ook breiden we de woonmonitor uit met nieuwe onderwerpen.
	We werken integraal samen aan woonzorgthema's en vraagstukken, waaronder het uitvoeringsplan voor de woonzorgvisie.
	Samen met partners, zoals de gemeenten in Zuidoost Fryslân, de provinsje Fryslân en het Rijk, werken we aan de realisatie (van de doelen) van de herijkte woondeal.

Woningbouwprojecten

Doelen

In de periode 2023 – 2030 willen we minimaal tweeduizend woningen toevoegen, waarvan zeshonderd sociale huurwoningen. We doen dit op basis van de Woonvisie, Heerenveen Groeit en het Convenant Sociale Huur.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	De tweeduizend woningen worden in de periode 2026-2030 toegevoegd in ruim zestig projecten, verdeeld over de kern Heerenveen (ongeveer veertienhonderd woningen) en de dorpen (ongeveer zeshonderd woningen). De gemeente treedt hierbij zowel actief als faciliterend op. Enkele grote projecten zijn: • Heerenveen West • A32-zone • Akkrum
---	---

5. Landschap in balans

Landschap en brede welvaart in samenhang

Doelen

Het landschap wordt de natuurlijke integrale drager bij de uitwerking van ruimtelijke ontwikkelingen en de impact op de brede welvaart geeft richting aan de te maken keuzes.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	In de nieuwe omgevingsvisie, die naar verwachting eind 2026 wordt vastgesteld, nemen we landschap en brede welvaart samenhangend mee als uitgangspunt. Bij grote ruimtelijke ontwikkelingen, zoals Heerenveen-West en gebiedsvisie Akkrum, nemen we de doelen van dit programma mee in de uitwerking.
---	--

Klimaatadaptatie

Doelen

In 2050 wil de gemeente Heerenveen klimaatadaptief zijn. Dit betekent dat de openbare ruimte zo is ingericht dat klimaatverandering (wateroverlast, hitte en droogte) minder ontwrichtende effecten heeft op de maatschappij. Om dit te bereiken, zijn in het beleidsplan Klimaatadaptatie (onderdeel van het Watertakenplan 2025-2029) diverse knelpunten in kaart gebracht. Dit zijn concrete locaties waar wateroverlast, hitte of droogte een probleem is of kan zijn. In 2026 pakken we een aantal van deze knelpunten aan.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Het klimaatadaptiever maken van het centrum Heerenveen; regenwater wordt deels afgekoppeld en er komt meer groen.
	In diverse straten of buurten richten we de openbare ruimte opnieuw in. Hier wordt minder verharding teruggebracht, komt er meer groen en/of zorgen we voor een goede afstroming van regenwater (Kattebos, President Kennedylaan en Jelle van Damweg).
	In 2026 wordt de Friese Klimaatatlas vernieuwd met een nieuwe stresstest.

Biodiversiteit

Doelen

In 2026 hebben we een uitgewerkt biodiversiteitsbeleid, passend binnen de financiële kaders, met kaders en richtlijnen voor uitvoering en monitoring die aansluiten op de verplichtingen vanuit de Wet Natuurherstel.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

In 2026 stelt het college een Groenstructuurprogramma vast. Het Groenstructuurprogramma wordt ter informatie voorgelegd aan de raad.

Voortgang

	Het groen-blauwe structuurprogramma omvat opgaven op verschillende schaalniveaus en hangt samen met andere programma's. Door de vele thema's is een duidelijke afbakening nodig voor uitvoerbaarheid en prioritering. Daarom wordt een plan van aanpak opgesteld waarin de inhoud en opgaven worden vastgelegd. Na afronding in het tweede kwartaal van 2026 start de uitwerking; het programma wordt in het tweede kwartaal van 2027 opgeleverd en ter informatie aan de raad aangeboden.
---	--

In 2026 stellen we biodiversiteitsbeleid vast met daarin een kader/richtlijnen voor uitvoering en monitoring en keuzes voor monitoring.

Voortgang

	De gemeente brengt eerst de basiskwaliteit van de natuur (BKN) systematisch in de dorpen in beeld, met oplevering in het eerste kwartaal 2027. Hiervoor wordt een praktische en eenduidige methodiek toegepast, waarna gerichte maatregelen in beheer en inrichting volgen. Vervolgens wordt de aanpak uitgebreid naar het landschap, waarvoor inzet van externe expertise en extra middelen nodig is; hiervoor wordt een voorstel in de begroting opgenomen.
---	---

Vergroening openbare ruimte en optimalisatie ecologisch beheer ten behoeve van vergroting biodiversiteit

Voortgang

	Binnen het beheer en onderhoud zijn al stappen gezet richting ecologisch beheer, maar er is nog veel te doen, met name in de voormalige gemeente Boarnsterhim. De omschakeling van klepelen naar ecologisch maaibeheer is belangrijk voor biodiversiteit, maar nog niet volledig doorgevoerd. Ook de ingezette vergroening van de openbare ruimte vraagt de komende jaren om een vervolg en verdere uitwerking.
---	---

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We laten IVN Tuinrangers 100 adviezen maken voor inwoners van onze gemeente om hun tuin biodiverser in te richten.
	Bij ruimtelijk ontwikkelingen en onderhoud en renovatie is vergroting biodiversiteit en klimaat-adaptatief inrichten een uitgangspunt.
	Afronding project Monitoring insecten en vegetatie pilot bermbeheer rond Aldeboarn.

Duurzaamheid

Doelen

Klimaatadaptatie en biodiversiteit zijn samen met de energietransitie en circulariteit onderdeel van het brede thema duurzaamheid. Onder de paragraaf Bedrijfsvoering leest u meer over hoe we duurzaam werken onderdeel maken van onze (inkoop)processen en projecten.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	In 2026 werken we er verder naartoe dat duurzaamheid onderdeel uitmaakt van onze gemeentelijke projecten en processen. We doen dit onder andere door herkenbaar te maken dat duurzaamheid een vast onderdeel is van raadsvoorstellen.
---	---

6. Energie van morgen (energietransitie)

Natuurvriendelijk isoleren

Doelen

We stimuleren energiebesparing door natuurvriendelijk isoleren mogelijk te maken.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We beginnen met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP).
---	--

Publiek energiebedrijf

Doelen

In 2026 onderzoeken we of en zo ja hoe we de realisatie van een warmtenet in Heerenveen willen organiseren.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	In 2026 werken we het raadsbesluit verder uit, zoals de financiële en organisatorische aspecten van de mogelijke samenwerking met de andere publieke en maatschappelijke organisaties (zoals de provincie, andere gemeenten, OVEF en de netbeheerder). Hierbij worden alle opties in kaart gebracht.
---	--

Toekomstgericht energiesysteem

Doelen

In 2026 leren we of en hoe netbewust bouwen gebiedsontwikkeling mogelijk en schaalbaar maakt.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

We starten bij één van onze woningbouwlocaties een pilot met Liander, waarbij we netbewust bouwen in de praktijk brengen. Deze pilot maakt het mogelijk om ervaringen op te doen en de aanpak te optimaliseren, zodat we netbewust bouwen op termijn breder kunnen implementeren in toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Voortgang

	Door gunstige omstandigheden (voldoende netcapaciteit) was er geen pilot meer nodig voor nieuwbouw op de Noordplot. Liander gaf namelijk na enkele maanden een nieuwe prognose, waaruit bleek dat er wel tijdig voldoende netcapaciteit zou zijn. Dat leidde tot het terugvallen op de reguliere wijze van woningbouwontwikkeling, vanwege de woningnood. Het leren omgaan met minder netcapaciteit vertraagt daardoor wel. We zoeken naar nieuwe opties voor netbewust bouwen.
---	---

7. Dienstverlenende overheid

Verdere vertaling van de visie op dienstverlening

Doelen

In juni 2026 is de vastgestelde visie op dienstverlening uitgewerkt in een uitvoeringsplan met een financiële vertaling voor de begroting 2027. Dit plan geeft richting aan de verbetering van onze dienstverlening tot en met 2029, met concrete acties per domein of team.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

Aan het eind van het tweede kwartaal van 2026 stelt het college een organisatiebreed uitvoeringsplan vast, waarin de ambities uit de visie zijn vertaald naar concrete doelen, acties en benodigde middelen per jaar.

Voortgang

	Na het vertrek van de programmaleider dienstverlening eind 2025 was er intern geen vervanger beschikbaar. Een organisatie breed uitvoeringsplan is daarom nog niet afgerond. Dit verschuift naar de tweede helft van 2026. Intussen is in deelprojecten van het programma wel doorgewerkt aan resultaten. De programmaleider wordt geworven. Deze medewerker gaat in de tweede helft van 2026 sturing geven aan het afronden van het organisatie brede uitvoeringsplan.
---	---

In de tweede helft van 2026 stellen de teams hun eigen plannen op voor de verbetering van de dienstverlening binnen hun domein, passend bij de overkoepelende visie en de beleidsambities van de nieuwe raad en het college.

Voortgang

	Omdat bovenstaande doel (organisatie breed uitvoeringsplan) qua planning verschuift komt dit doel ook onder druk. Dat komt omdat dit doel pas zinvol kan starten als het vorige doel grotendeels gerealiseerd is. Geprobeerd wordt om teamplannen in de 2 ^e helft van 2026 te starten en af te ronden in het eerste kwartaal van 2027.
---	---

Verbeteren kwaliteit dienstverlening

Doelen

In 2026 geven we een eerste invulling aan deze nieuwe koers met activiteiten die bijdragen aan toegankelijke, begrijpelijke en gebruiksvriendelijke dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

We verbeteren in 2026 de participatie van onze inwoners met de actualisatie van de inspraakverordening naar een participatieverordening, de opzet van een digitaal participatieplatform en met een toolbox voor participatie in projecten.
--

Voortgang

	Er is een impactanalyse uitgevoerd van de nieuwe Wet verbetering Participatie en een projectplan opgesteld. Volgens dit projectplan moet als eerste het ambitieniveau door de raad worden vastgesteld. In verband met verkiezingen en formatie is het proces om te komen tot een keuze voor het gewenste ambitieniveau getemporeerd.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We voeren in 2026 bij minimaal twee dienstverleningsprocessen een klanttevredenheidsonderzoek uit. De resultaten analyseren en verwerken we in een halfjaarlijkse managementrapportage waarmee we gericht sturen op de verbetering van onze dienstverlening.
	We maken in 2026 een vervolgstap in het procesgericht werken door kennis en kunde te faciliteren en ontwikkelen in de lean-methode. Daarnaast optimaliseren we elk jaar een aantal processen

1. Thema sociale Leefomgeving

Thema - Successen

Succesvolle start pilot Epic Youth in Heerenveen

Sinds 1 mei 2026 is de pilot met Epic Youth in Heerenveen succesvol van start gegaan. Epic Youth is een organisatie gespecialiseerd in online jongerenwerk en vormt een waardevolle aanvulling op het bestaande jongerenwerk van Caleidoscoop. Waar Caleidoscoop jongeren vooral bereikt in hun fysieke leefomgeving, ontmoet Epic Youth jongeren juist in hun digitale leefwereld, een plek waar zij een groot deel van hun tijd doorbrengen en waar een groeiende groep anders buiten beeld blijft.

Met deze pilot zetten we een belangrijke stap in het beter bereiken van jongeren. Door aanwezig te zijn op platforms waar jongeren zich al bevinden, verlaagt Epic Youth de drempel tot contact en ontstaat er eerder zicht op wat er speelt, inclusief kansen, behoeften en risico's. Via onder meer sociale media, een 24/7 online community en digitale activiteiten worden signalen sneller opgepakt en, waar nodig, verbonden aan passende ondersteuning. Daarmee draagt de inzet direct bij aan vroegsignalering, mentale weerbaarheid en positieve vrijetijdsbesteding.

De samenwerking tussen Epic Youth, Caleidoscoop en lokale partners sluit aan bij de OKO-aanpak en versterkt de inzet op een veilige, gezonde en kansrijke jeugd. De eerste contacten en activiteiten laten zien dat jongeren goed worden bereikt en dat online en offline jongerenwerk elkaar versterken. Deze de pilot is een krachtige uitbreiding van het jongerenwerk in Heerenveen, waarbij we jongeren in alle leefwerelden beter in beeld hebben en ondersteunen.

Campus Heerenveen, Stad van Sport

De stakeholders van Sportstad, te weten Sportstad Heerenveen, Sc Heerenveen, Firda, Topsport Noord en de gemeente hebben een visie ontwikkeld met als werktitel Campus Heerenveen, Stad van Sport. Deze visie heeft als doel om met elkaar meer synergie-effecten te genereren door effectieve samenwerking. Niet alleen met deze vijf partners maar met alle stakeholders in Heerenveen. Met als doel een verbeterd aanbod voor onze inwoners op gebied van gezondheid, vitaliteit en sport waardoor ieder op zijn eigen niveau zijn talent (Talentport). kan ontwikkelen. Dit draagt ook bij aan het versterken van het sportprofiel van Heerenveen.

Met deze visie en de opzet met samenhangende programmalijnen wordt het volgende effect beoogd:

- Vanuit de verbinding en ontmoeting met elkaar in de Campus te groeien op zowel maatschappelijk als sociaaleconomisch vlak;
- Een voorbeeldfunctie te zijn waar onderzoek, innovatie en praktijk bij elkaar komen.
- Een vitale gemeenschap te realiseren waar sport en bewegen het fundament vormen voor een gezonde en actieve leefstijl die voor iedereen toegankelijk is.

Met deze visie is de richting en het gezamenlijke commitment op deze richting voor de langere termijn expliciet gemaakt; dit is een randvoorwaarde voor toekomstig succes.

Olympische Spelen 2030

Voor de Olympische Spelen heeft het Franse organisatiecomité, vanuit duurzaamheidsoverwegingen, gekozen voor een bestaande locatie. Thialf in Heerenveen zal definitief het decor vormen voor het onderdeel langebaanschaatsen. Dit biedt een ongekende kans voor Heerenveen, Friesland en Nederland om olympische geschiedenis te schrijven. De komst van de Olympische Spelen naar Thialf onderstreept de internationale betekenis van Heerenveen als toonaangevend centrum voor de schaatssport en vormt een inspiratiebron voor inwoners, sporters en bezoekers, waarbij verbinding, trots en vitaliteit centraal staan.

Wat hebben we gedaan in 2026

Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)

Doelen

Ervoor zorgen dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen wonen en kunnen deelnemen aan de samenleving. Uiterlijk eind 2026 is de inzet van maatwerkvoorzieningen voor dag- en thuisondersteuning gestabiliseerd en niet verder toegenomen ten opzichte van 2025. De toename in de inzet van hulp bij het huishouden blijft beperkt tot de verwachte cliëntgroei van drie procent als gevolg van de vergrijzing.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

In het tweede kwartaal van 2026 krijgen de Friese gemeenteraden een nieuwe regionale kadernota maatschappelijke opvang ter besluitvorming voorgelegd. Deze kadernota verbindt de brede aanpak dakloosheid, de woonzorgvisie en de urgentieverordening.

Voortgang

	Vanuit provinciaal verband wordt dit onderwerp samen met alle gemeente voorbereid door Sociaal Domein Friesland (SDF). De planning bij SDF is opgeschoven naar kwartaal 4 van dit jaar.
---	---

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Per 1 januari 2026 is de budget- en administratief arme inkoopvariant voor hulp in het huishouden geïmplementeerd. Inwoners zijn goed geïnformeerd en begeleid bij de overgang naar de nieuwe situatie en het aantal aanbieders is teruggebracht naar twee.
	In het vierde kwartaal van 2026 is de inkoop van begeleiding (dag- en thuisondersteuning) opnieuw ingekocht en gegund. Hierin is verbinding gelegd met informele ondersteuning. Ook is er samenhang met de lokale woonzorg-agenda met het doel om gebruik (nul procent stijging) en uitgaven (enkel indexatie) te stabiliseren.
	Uiterlijk in het vierde kwartaal van 2026 is er een gemeentelijk beleidsplan toezicht voor WMO en jeugd om de kwaliteit en rechtmatigheid van WMO-voorzieningen te verbeteren.

Specialistische jeugdhulp

Doelen

We zetten vol in op de beweging van zorg naar preventie en op de beheersmaatregelen waarmee we over 2026 de eerder geconstateerde kostenstijging op zijn minst willen stabiliseren - en waar mogelijk terugdringen - ten opzichte van 2025.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Een onderzoek naar de inzet van POH-jeugd, waarna in het tweede kwartaal van 2026 een advies volgt aan het college.
	Een onderzoek naar de (on)mogelijkheden om Welzijn op Recept uit te breiden voor jongeren, waarna in het tweede kwartaal van 2026 een advies volgt.
	Het maken van afspraken over verwijzingen met externe verwijzers, zoals huisartsen en jeugdartsen. In het derde kwartaal moet duidelijk zijn hoe we concreet kunnen samenwerken.
	De (door)ontwikkeling van het dashboard jeugd. In het eerste kwartaal van 2026 moet er duidelijkheid zijn over de ontwikkelingen (instroom, uitstroom, financiële prognoses) binnen de jeugdhulp. Dit helpt ons om prognoses te maken en ons beleid af te stemmen.

Sportstad en Thialf

Doelen

In 2026 onderzoeken we wat er mogelijk is om de bijdragen van Sportstad en Thialf te vergroten op het gebied van gezondheid, vitaliteit, participatie en verduurzaming.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Samen met de stakeholders formuleren we een nieuwe visie voor Sportstad. Deze wordt ter vaststelling voorgelegd aan de betreffende gremia, waaronder de gemeenteraad.
	De nieuwe afspraken rond het gemeentelijke zwembad worden samen met Sportstad ingericht en uitgewerkt (dit moet uiterlijk 31 mei 2026 klaar zijn). Vervolgens worden deze jaarlijks gemonitord en met de gemeenteraad gedeeld.
	Samen met de stakeholders maken we de uitdagingen van Thialf en de ijshockeyhal concreet. We zoeken naar oplossingen en leggen de opties voor aan de gemeenteraad (gereed vierde kwartaal 2026)

	Samen met stakeholders onderzoeken we de kansen voor Heerenveen als voorbereidingscentrum van de winterspelen. Dit werken we uit om ons 'Stad van Sport-profiel' te versterken (dit moet in het vierde kwartaal 2026 klaar zijn). Tevens is het bedoeld om het gezamenlijk eigenaarschap voor Thialf én de exploitatie van Thialf te versterken. Heerenveen is kandidaat voor het organiseren van het langebaanschaatsen tijdens de OS2030 die in Nice Frankrijk worden gehouden.
---	---

Asiel en Migratie

Doelen

In 2026 dragen wij als gastvrije gemeente bij aan structurele en zorgvuldige opvang en integratie van nieuwe inwoners passend bij de wetgeving en met draagvlak in de gemeenschap.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We anticiperen op de ontwikkelingen om te voldoen aan de bepalingen van de Spreidingswet en we voeren, indien nodig, een samenlevingsgesprek/mienskipspetear over de invulling en uitvoering van deze wet.
	Om te voldoen aan de opgelegde taakstelling, zetten we ons gedurende 2026 samen met de woningbouwcorporaties in voor het huisvesten van statushouders.
	We zetten in om de achterstand op de taakstelling statushouders in te halen.
	In 2026 houden wij minimaal 314 bedden beschikbaar voor de meer structurele opvang van Oekraïense ontheemden en houden wij 75 noodveldbedden beschikbaar voor de HUB-functie van onze gemeente.

Wat mag het kosten

Autonome mutaties

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
4.3	Leerlingenvervoer indexatie en gestegen lasten door nieuwe aanbesteding	-78	
5.1	Hoofdlijnenakkoord Budget Sport & Beweegbeleid	-94	94
5.1	SPUK IZA	-46	46
5.2	Schadevergoeding boarding ijshockeyhal	-10	
5.2	Vrijval exploitatiebijdrage Zwembad 2026	430	
5.3	Posthuis, correctie voor gelijke betaling inleen – vast personeel	-41	
5.3	Posthuis, ORT, overwerk en buitendagvenster	-35	
5.7	Bijstelling kapitaallasten 2026	12	
Subtotaal		138	140
Totaal reserves			
Totaal tussentijdse rapportage autonome mutaties		138	140

Autonome mutaties - toelichting

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (hogere lasten 78.000)

Voor het leerlingenvervoer is in 2026 een budgetverhoging van € 78.000 nodig. Het huidige budget is niet toereikend door contractuele indexaties en aanvullende (duurzaamheids-)eisen. De bijstelling zorgt ervoor dat de gemeente aan haar wettelijke vervoersplicht kan blijven voldoen.

5.1 Sportbeleid en activering (hogere lasten € 140.000 en hogere baten € 140.000)

De begroting wordt incidenteel verhoogd met € 94.000 aan baten en € 94.000 aan lasten ten behoeve van het sport- en beweegbeleid 2026–2030. Deze aanpassing vloeit voort uit de inzet van middelen uit het Hoofdlijnenakkoord GGZ voor sport en bewegen. Dit sluit aan bij de doelstellingen van het akkoord, waarin preventie, gezondheid en participatie centraal staan. Daarnaast wordt de begroting wordt incidenteel aangepast met € 46.000 aan baten en € 46.000 aan lasten voor de inzet van middelen uit de SPUK IZA-regeling in 2026. Deze middelen zijn eenmalig beschikbaar en worden dit jaar ingezet voor het sport- en beweegbeleid.

5.2 Sportaccommodaties (lagere lasten 430.000)

De bijdrage aan het zwembad is € 430.000 lager, doordat deze subsidie vanaf 1 juni 2026 van kracht is en dus niet voor het gehele jaar benodigd is. In de begroting was uitgegaan van een volledig jaar.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (hogere lasten € 76.000)

De autonome ontwikkelingen bij het Posthuis betreffen € 35.000 voor onregelmatigheidstoeslag, overwerk en buitendagvenstervergoeding en € 41.000 voor gelijke beloning voor uitzendkrachten.

Bijsturingsvoorstellen

Bedragen x € 1.000			
Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
3.3	Leges Kermis		40
4.3	Overhevelen Peuteropvang naar Preventiemiddelen	250	
5.2	Opgave toekomstbestendig Sportstad - Campus Heerenveen	-120	
5.2	Lange Termijn Afspraken + Ruimtelijke verkenning THIALF	-35	
5.2	Scenario-onderzoek + noodreparatie ijshockeyhal	-40	
5.2	Regie visie Campus Heerenveen	-50	
5.2	Olympische spelen 2030 kandidaatsfase	-103	
5.3	Posthuis hoge lasten voorstellignen	-200	
5.3	Posthuis hogere baten voorstellingen		200
5.3	Posthuis, terugdraaien ombuiging PPN26	100	-200
6.1	Huisvesting statushouders en woonzorgvisie	-54	
6.1	Overhevelen Peuteropvang naar Preventiemiddelen	-250	
6.1	Suicidepreventie septembercirculaire	-26	
6.1	Transformatie Jeugd	-200	
6.75/6	Specialistische jeugdhulp constante factor stijging kosten	-1.450	
Subtotaal		-2.177	40
0.10	Transformatie jeugd onttrekking bestemmingsreserve jeugd		200
Totaal reserves			200
Totaal tussentijdse rapportage bijsturing		-2.177	240

Bijsturingsvoorstellen - toelichting

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (lagere lasten 250.000)

Er wordt voorgesteld om € 250.000 uit het budget voor peuteropvang over te hevelen naar preventiebudgetten Jeugd. Dit kan zonder gevolgen voor de wettelijke taken, omdat er voldoende ruimte binnen het peuteropvangbudget is. De verschuiving past bij het beleid om middelen eerder en effectiever in te zetten. Door een deel van het peuteropvangbudget voor preventie in te zetten, ontstaat ruimte om tijdig te investeren. Hierdoor worden problemen eerder gesignaleerd en aangepakt. Dit vergroot de ontwikkelkansen van kinderen en gezinnen en helpt om zwaardere en duurdere vormen van ondersteuning in een later stadium te voorkomen. Met deze middelen worden onder andere preventieve initiatieven, zoals Buurtgezinnen en Welzijn op Recept Jeugd, gefinancierd. Daarnaast ontstaat ruimte om andere effectieve initiatieven, volgens het uitvoeringsplan, duurzaam te bestendigen wanneer zij het beoogde effect laten zien.

5.2 Sportaccommodaties (hogere lasten € 348.000)

De ontwikkelingen rond Sportstad, Thialf, de ijshockeyhal, Campus Heerenveen en de kandidatuur voor de Olympische Spelen 2030 vragen om aanvullende middelen voor de verdere uitwerking van lopende trajecten en bestuurlijke ambities. Voor de uitwerking van een toekomstbestendige Sportstad en Campus Heerenveen is € 120.000 nodig voor externe begeleiding bij de visievorming, een scenario-onderzoek naar een passend organisatiemodel en een onafhankelijke taxatie. De kosten worden gedeeld met SC Heerenveen.

Voor de ontwikkeling van een toekomstbestendige koers voor Thialf is externe begeleiding nodig voor het maken van langetermijnafspraken tussen stakeholders en het versterken van gezamenlijk eigenaarschap. Daarnaast wordt een ruimtelijke verkenning uitgevoerd in relatie tot een mogelijk Olympisch Voorbereidingscentrum. De kosten worden gedeeld met betrokken partners. Onze bijdrage daarvoor is € 35.000.

De ijshockeyhal nadert het einde van haar technische levensduur. Om de hal veilig in gebruik te houden en een onderbouwd toekomstperspectief te bepalen, is de reparatie van een oprit en de actualisatie van het in 2024 uitgevoerde scenario-onderzoek noodzakelijk (€ 40.000). Met de uitkomsten van dit onderzoek kan de raad eind 2026 een afgewogen besluit nemen over de toekomst van deze sportvoorziening.

Deze bijstelling formaliseert de bijdrage van € 50.000 aan de uitvoering van de Campusvisie, gericht op versterking van de samenwerking tussen partners op het gebied van sport, gezondheid, vitaliteit, onderwijs en talentontwikkeling. De middelen waren eerder financieel voorzien, maar nog niet formeel als besluit vastgelegd.

In het kader van de kandidatuur van Thialf Heerenveen voor het langebaanschaatsen zijn extra kosten gemaakt voor procescoördinatie, externe advisering, positionering en presentatie. Deze werkzaamheden (€ 103.000) waren niet voorzien in de begroting. De gemeente werkt hierbij samen met de provincie Fryslân en NOC*NSF; dit bedrag betreft het gemeentelijk aandeel.

Zonder deze middelen komen de verdere ontwikkeling van Sportstad, Thialf, de ijshockeyhal en Campus Heerenveen onder druk te staan, ontbreken op diverse dossiers de benodigde onderbouwingen voor besluitvorming en wordt de positie van Heerenveen als sportstad verder verzwakt.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie (hogere lasten € 100.000)

Voorgesteld wordt om een structurele taakstelling (ombuiging Perspectiefnota 2026) van € 100.000 bij het Posthuis terug te draaien. De taakstelling is gebaseerd op aannames over extra inkomsten uit programmering en de daarmee samenhangende kosten. In de praktijk ligt het aandeel van de opbrengsten voor artiesten en producenten hoger en nemen ook personele en operationele kosten toe bij een intensiever programma. De taakstelling wordt daarom bijgesteld naar een realistisch en haalbaar niveau, waarbij de hogere kosten en opbrengsten elkaar in evenwicht houden.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (hogere lasten € 530.000)

Er wordt voorgesteld incidenteel € 200.000 uit de bestemmingsreserve Jeugd in te zetten voor de uitvoering van de visie Opvoeden en Opgroeien en de Hervormingsagenda Jeugd. Met deze middelen worden onder andere pilots voor schoolconsulenten en POH-jeugd ondersteund. Dit draagt bij aan het versterken van preventie en samenwerking binnen het jeugdveld.

Daarnaast wordt voorgesteld € 250.000 uit het peuteropvangbudget over te hevelen naar de preventiebudgetten. Deze verschuiving sluit aan bij de vastgestelde visie en het uitvoeringsplan en maakt het mogelijk om sterker in te zetten op vroegsignalering en preventie. Zie verder de toelichting bij taakveld 4.3

Voorgesteld wordt om voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke taak suïcidepreventie €26.000 in te zetten.

Voor het opstellen van een uitvoeringsplan voor de woonzorgvisie en verdere uitwerking daarvan is € 54.000 benodigd voor inhuur. Bij het programma een Thuis voor Iedereen is sprake van een onderschrijding, waaruit dit kan worden bekostigd door overheveling van middelen.

6.751 t/m 6.763 Specialistische jeugdhulp (hogere lasten € 1.450.000)

Voor de jeugdhulp is een verhoging van de lasten met € 1.450.000 noodzakelijk. Dit komt door het open eindekarakter van de Jeugdwet: de vraag naar jeugdhulp is leidend en gemeenten zijn verplicht om hulp te bieden, ongeacht het beschikbare budget. Het maken van een betrouwbare financiële prognose wordt hierbij extra lastig door de gehanteerde trajectfinanciering. Omdat vooraf onduidelijk is wanneer zorgaanbieders de laatste termijn van 30% declareren en betaald krijgen, is de feitelijke uitgave lastig vooraf te plannen. Om toch een realistische prognose te maken, kijken we naar de ontwikkeling van de kosten in de afgelopen jaren. Uit deze historische data blijkt dat de kosten van de specialistische jeugdhulp structureel stijgen met circa 4% per jaar. We werken op deze manier toe naar een realistische begroting voor de jeugdhulp, die beter aansluit bij de feitelijke ontwikkeling van de vraag en de bijbehorende kosten. De totale verhoging bestaat zodoende uit twee componenten: het alsnog aanpassen van de eerdere begroting die niet goed was afgestemd op de realisatie van 2025 en het opvangen van de structurele trendmatige kostenstijging van 4% in 2026.

Het voorkomen van verdere kostenstijging ligt vooral in het verminderen van de instroom in de specialistische jeugdhulp. Door sterk in te zetten op preventie en vroegtijdige ondersteuning van kinderen en gezinnen kunnen problemen eerder worden aangepakt en kan zwaardere jeugdhulp vaak worden voorkomen of uitgesteld. Hiervoor is bij de jaarrekening 2025 de bestemmingsreserve Jeugd ingesteld. Het bestedingsplan faciliteert voor de komende vier jaar in preventieve maatregelen zoals POH-Jeugd bij de huisarts, schoolmaatschappelijk werk en niet-specialistische jeugdhulp (NSJH). Dit helpt om de groei van de uitgaven op de langere termijn te beperken, ook al blijft de vraag op korte termijn niet stuurbaar.

0.10 Mutatie reserves (hogere baten € 200.000)

De onttrekking betreft € 200.000 uit de bestemmingsreserve Jeugd. Dit bedrag wordt ingezet voor de uitvoering van de visie Opvoeden en Opgroeien en de Hervormingsagenda Jeugd.

2. Thema Economische Leefomgeving

Thema - Successen

Vroegsignalering

Onze werkwijze vroegsignalering is landelijk in het nieuws geweest. Heerenveen werd daarbij genoemd als voorbeeld van een gemeente waar het vroeg bereiken van mensen met schulden goed lukt. De NOS was bij ons uitgekomen nadat wij een webinar voor Divosa (de landelijke vereniging van leidinggevendenden voor het sociaal domein) had verzorgd over onze aanpak van vroegsignalering. Wat onze aanpak opvallend maakt, is dat wij – in vergelijking met veel andere gemeenten – meer mensen met schuldenproblematiek weten te bereiken.

Wat hebben we gedaan in 2026

Economische ontwikkeling

Doelen

In 2026 dragen we met onze inzet en activiteiten bij aan een verantwoorde en slimme groei van de economie, die bijdraagt aan onze brede welvaart en de maatschappelijke transitie. We hebben hierbij extra aandacht voor het brede MKB dat de drager is van onze economie en werkgelegenheid.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	De haven-/watergebonden economie is een nieuw aandachtsgebied voor onze gemeente. We onderzoeken of het wenselijk is om hiervoor een visie of uitvoeringsplan op te stellen.
	We maken een visie voor de gastvrijheidseconomie, daarin leggen we onze ambitie en focus vast voor de komende jaren. De visie gaat ter kennisneming naar de raad. De ruimtelijke aspecten van de gastvrijheidseconomie (waar willen we welke vormen van verblijfsaccommodatie toestaan) zal onderdeel worden van de omgevingsvisie.
	We stellen samen met de andere F4 gemeenten, Innovatie Pact Fryslân en de provincie een strategische agenda economische ontwikkeling op en werken gezamenlijk aan de versterking van de economische structuur in Fryslân (waaronder een economic board).

Bestaanszekerheid

Doelen

In 2026 zorgen we ervoor dat meer werkzoekenden, werkenden en werkgevers de weg weten te vinden naar werk en participatie. Voor wie niet in zijn eigen levensonderhoud kan voorzien, verzorgen we de bijstand.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

We zorgen ervoor dat de omvang van de bijstand stabiliseert en bij voorkeur daalt van 1.180 naar 1.160 uitkeringen.

Voortgang

	Er is niet sprake van een daling maar een lichte stijging. Dit heeft onder andere te maken met de aard van het bestand, de helft is inmiddels langer dan 5 jaar in de bijstand. De uitstroom naar werk verloopt daardoor moeizamer.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We stimuleren (nog meer) het gebruik van onze zorgkostenregeling voor inwoners met een lager inkomen, de Heerenveen Zorgt Regeling (HZR): van duizend naar twaalfhonderd toekenningen.
	We zetten onze vroegsignaleerders in om schulden van inwoners eerder met hen op te lossen en/of te stabiliseren. Het gaat hier om circa 3.000 meldingen die wij jaarlijks ontvangen van de woningcorporaties, zorgverzekeraars en energiebedrijven wanneer er sprake is van een betalingsachterstand.
	We passen de Participatieverordeningen aan (op basis van de nieuwe Participatiewet).

Heerenveen 'n Gouden Plak

Doelen

We halen minimaal 1 nieuw (inter)nationaal (top)sportevenement naar onze regio en organiseren minimaal viermaal per jaar een Event Academy. Hiermee zorgen we voor de verbinding met lokale evenementenorganisatoren en laten we hen leren op onder andere het gebied van duurzaamheid, gezondheid en vitaliteit.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

Op basis van ons recent vastgestelde evenementenbeleid en -profiel geven we in 2026 samen met 'Regio Heerenveen: 'n Gouden Plak' verder invulling aan ons algemene doel en de specifieke punten uit het vastgestelde beleid.

Voortgang

	In december 2025 heeft de gemeenteraad besloten het evenementenbeleid terug te leggen bij het college. Momenteel wordt gewerkt aan actualisatie van het evenementenbeleid. Het evenementenbeleid zal in december 2026 opnieuw worden aangeboden aan de gemeenteraad. Daarna kan samen met 'n Gouden Plak gewerkt worden aan de specifieke punten uit het vastgestelde beleid.
---	---

We stellen een meerjarenstrategie op waarbij we de rol van het evenementenbureau binnen het lokale evenementenbeleid kaderen en vastleggen.

Voortgang

	Het evenementenbeleid is nog niet vastgesteld. Na vaststelling van het evenementenbeleid wordt een meerjarenstrategie voor het evenementenbureau uitgewerkt.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We organiseren bijeenkomsten om evenementenorganisatoren te (ver)binden en hun evenementen voorbereid te houden op toekomstige ontwikkelingen.
---	--

Wat mag het kosten

Autonome mutaties

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	2026	
		Lasten	Baten
4.2	Bijstelling kapitaallasten 2026	318	
4.2	Correctie kapitaallasten grond Fedde Schurer	33	
6.1	Uitvoering Doorstroomlocatie Statushouders	-30	
6.3	Bureau Zelfstandigen voor de uitvoering van BBZ en IOAZ	-59	
6.3	Loonkostensubsidie	-529	
6.3	Participatiewet	-2.899	
6.3	SPUK G2 BUIG - Pwet+LKS		3.427
6.4	Bijstelling Rijksbijdrage SW	-278	
6.5	ESF Actieve en Sociale Inclusie 2026		84
6.5	ESF Actieve Inclusie 2026	-53	
6.5	ESF Sociale Inclusie 2026	-31	
6.5	Participatiewet in Balans	-180	
Subtotaal		-3.708	3.511
Totaal reserves			
Totaal tussentijdse rapportage autonome mutaties		-3.708	3.511

Autonome mutaties - toelichting

4.2 Onderwijshuisvesting (lagere lasten € 351.000)

Investerings in onderwijshuisvesting lopen door in 2026, waardoor pas in 2027 sprake is van kapitaallasten. Dit resulteert in een lagere kapitaallasten voor onderwijshuisvesting in 2026 van € 318.000.

De afschrijvingen op gronden in eigendom van de gemeente aan het Fedde Schurerplein is conform voorschriften gecorrigeerd. Dit resulteert in een lagere last van € 33.000.

6.3 Inkomensregelingen (hogere lasten €3.486.000 en hogere baten € 3.427.000)

De begroting wordt zowel aan de baten als aan de lastenkant structureel bijgesteld met € 3,4miljoen voor het BUIG budget. De bijstelling is gelijk aan de toekenning van het Rijk op basis van het voorlopige budget van 2026. De mutatie betreft een autonome ontwikkeling binnen een wettelijke taak. De bijstelling volgt uit nieuwe inzichten van het Rijk en het Centraal Planbureau. Deze laten een stijging zien van de werkloosheid.

Ook in onze gemeente zien we dat het aantal uitkeringen stijgt. In oktober volgt vanuit het Rijk de aanpassing voor de loon- en prijsindexen. De bijstelling is nodig om uitkeringen tijdig en volledig te blijven verstrekken en inwoners met loonkostensubsidie aan het werk te houden en te helpen. De prognose is, net als in voorgaande jaren, dat er sprake is van een tekort ten opzichte van de rijksbijdrage. Dit monitoren we gedurende het jaar.

Aanvullend stijgen de lasten door een hogere bijdrage van € 59.000 aan het Bureau Zelfstandigen voor de uitvoering van BBZ en IOAZ. Deze bijdrage is gebaseerd op een vaste verdeelsleutel van de centrumgemeente en is niet beïnvloedbaar. Voor dit onderdeel is geen aanvullende rijksbijdrage beschikbaar, waardoor dit leidt tot een beperkte extra last binnen taakveld 6.3 Inkomensregelingen.

6.4 WSW en beschut werk (hogere lasten € 278.000)

In onze dienstverleningsovereenkomst met Caparis is opgenomen dat het tarief voor de dienstverlening is gebaseerd op de Rijksbijdrage. Voor 2026 betekent dit een verhoging van de lasten van € 278.000. Dit wordt gedekt vanuit de middelen die ontvangen worden in de decentralisatie- en integratie uitkering per WSW-medewerker.

6.5 Arbeidsparticipatie (hogere lasten € 264.000 en hogere baten € 84.000)

De begroting wordt incidenteel verhoogd met € 84.000 aan baten en € 84.000 aan lasten voor de toegekende subsidie vanuit het Europees Sociaal Fonds. Omdat de subsidie nog niet volledig is toegekend, wordt uitgegaan van 80% van het aangevraagde bedrag. De middelen worden ingezet voor intensieve begeleiding en ondersteuning van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. In de praktijk is gebleken dat er een hogere behoefte is aan deze inzet door complexere problematiek en stijgende kosten.

De begroting wordt incidenteel met € 180.000 aan lasten bijgesteld voor de implementatie van het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. Het wetsvoorstel Participatiewet in Balans leidt tot een aanvullende implementatieopgave die op 1 januari 2027 moet zijn afgerond. Hoewel deze middelen vrij inzetbaar zijn, wordt voorgesteld de dekking te laten plaatsvinden uit de hiervoor in de meicirculaire beschikbaar gestelde middelen. Het effect van deze maatregelen is dat de uitvoeringspraktijk kan worden voorbereid op de invoering van de Participatiewet in Balans. Als deze opgaven niet volledig en tijdig kunnen worden gerealiseerd voldoet de gemeente niet aan haar wettelijke verplichting om deze wetten rechtmatig uit te voeren. Bovendien komt de beoogde ondersteuning aan de doelgroep onder druk te staan.

Bijsturingsvoorstellen

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	2026	
		Lasten	Baten
6.1	Huisvesting statushouders en woonzorgvisie	-42	
8.1	Vrijval kapitaallasten Centrumvisie Akkrum jaarschijf 2026	-28	
8.1	Vrijval kapitaallasten Centrumvisie Jubbega Jaarschijf 2026	-47	
Subtotaal		-117	
Totaal reserves			
Totaal tussentijdse rapportage bijsturing		-117	

Bijsturingsvoorstellen - toelichting

8.1 Ruimtelijke ordening (hogere lasten € 75.000)

De kapitaallasten binnen de Fondsen Vitale Kernen dalen in 2026 doordat investeringskredieten voor Jubbega en Akkrum worden afgesloten. De gemeenteraad heeft eerder besloten dat vrijvallende kapitaallasten binnen de fondsen beschikbaar blijven voor de betreffende kernen. Daarom wordt het budget structureel verhoogd met € 75.000: € 47.000 voor Jubbega en € 28.000 voor Akkrum. De vrijval dekt deze verhoging volledig. De mutatie is incidenteel in oorsprong en leidt niet tot extra lasten voor de gemeente.

3. Thema Fysiek Leefomgeving

Thema - Successen

Herinrichting van het Gemeenteplein

Met de herinrichting van het Gemeenteplein is een belangrijke stap gezet in de centrumvernieuwing van Heerenveen. Het plein is opnieuw ingericht met meer aandacht voor verblijf, groen en kwaliteit van de openbare ruimte, en vormt daarmee een zichtbaar resultaat van de ingezette koers.

Pilot treinstation Heerenveen IJsstadion

Begin dit jaar is treinstation Heerenveen IJsstadion na 10 jaar weer in gebruik genomen. Tijdens twee schaatsweekenden reden er extra Sprinters tussen Leeuwarden Zwolle en Zwolle Leeuwarden. Deze pilot is tot stand gekomen door een samenwerking tussen de Provincie Fryslân, Thialf, NS, ProRail, House of Sports, KNSB en gemeente Heerenveen. Met de pilot hebben de betrokken partijen inzicht gekregen in de hoeveel bezoekers die daadwerkelijk per trein naar Thialf reizen. Deze pilot draagt bij aan het stimuleren van duurzame mobiliteit en het levert waardevolle informatie op voor de organisatie van toekomstige grootschalige evenementen.

Wat hebben we gedaan in 2026

Beleidshuis van de omgevingswet

Doelen

We versterken in 2026 de kwaliteit van de leefomgeving voor nu en de toekomst. Dit doen we door de langetermijnvisie uit te werken voor het omgevingsplan in de vorm van integrale beleidsmatige uitgangspunten.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

Op 13 februari 2025 heeft de minister het wetsvoorstel Wet Versterking regie volkshuisvesting ter behandeling naar de Tweede Kamer gezonden. In het ontwerpbesluit van deze wet staat onder andere dat verschillende overheden een volkshuisvestingsprogramma en een urgentieverordening moeten opstellen. Wij werken daarom in de tweede helft van 2026 de woonvisie uit in een omgevingsprogramma volkshuisvesting. De urgentieverordening, die we in een provinciebrede samenwerking maken, bieden we naar verwachting in het vierde kwartaal van 2025 ter vaststelling aan de raad aan.

Voortgang

	De urgentieverordening is niet in het vierde kwartaal van 2025 ter vaststelling aan de raad aangeboden. In Fries verband is afgesproken de urgentieverordening later ter vaststelling aan te bieden, nadat de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting in de Eerste Kamer is aangenomen. Dit gebeurt naar verwachting uiterlijk 1 juli 2026. Als dit is gebeurd, is de verwachting dat de urgentieverordening nog in 2026 ter vaststelling aan de raad kan worden aangeboden. Het deel omgevingsprogramma volkshuisvesting loopt volgens planning.
--	--

In 2026 blijven we doorwerken aan de realisatie van één omgevingsplan voor de hele gemeente en willen we de werkzaamheden voor een standaard regelset afronden. Dit jaar gaan we aan de slag met een deel van de kern Heerenveen en maken we een begin met het deel buitengebied.

Voortgang

	De standaardregelset ('het casco') is vertraagd. Deze zal naar verwachting eind Q3 2026 gereed zijn voor besluitvorming. Het voorbereiden van het deel van het Omgevingsplan over een deel van de kern Heerenveen en het deel buitengebied loopt volgens planning.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	Naar verwachting stelt de raad in december 2025 de uitgangspunten vast voor de nieuwe omgevingsvisie. In 2026 werken we de uitgangspunten verder uit. Parallel hieraan onderzoeken we de omgevingseffecten van de beleidskeuzes (OER). We actualiseren de definitieve omgevingsvisie en willen deze in het vierde kwartaal van 2026 of in het eerste kwartaal van 2027 ter vaststelling aan de raad aanbieden.
	We stellen een nieuw mobiliteitsbeleid op. In 2025 is de Mobiliteitsvisie 2040 in de raad vastgesteld en in de eerste helft van 2026 leggen we het Mobiliteitsplan 2035 aan de raad voor. De Mobiliteitsvisie 2040 geeft richting aan de ontwikkeling van verkeer en vervoer in de gemeente op de lange termijn. De visie vormt het strategische kader voor beleid en investeringen en draagt bij aan een bereikbare, leefbare, veilige en duurzame gemeente. De Mobiliteitsvisie 2040 en Mobiliteitsplan 2035 worden daarna vertaald naar een uitvoeringsprogramma met een looptijd 2 á 3 jaar.

Maatschappelijke woonopgave

Doelen

In 2026 geven we uitvoering aan de maatschappelijke woonopgave door het proces van initiatief tot oplevering bij woningbouwontwikkelingen te versnellen en door de basis op orde te brengen van de hiervoor benodigde ambtelijke capaciteit.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

Energie was altijd een vanzelfsprekende randvoorwaarde die nog op het laatste moment kon worden geleverd. Door energieschaarste kan gebiedsontwikkeling echter stilvallen of alleen met een netbewuste aanpak doorgang vinden. Dit vraagt om pionieren. Daarom starten we bij één van onze woningbouwlocaties een pilot samen met Liander, waarbij we netbewust bouwen in de praktijk brengen. Zo kunnen we ervaringen opdoen en de aanpak optimaliseren, zodat we op termijn netbewust bouwen breder kunnen implementeren in toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.

Voortgang

	De pilot in Nieuwehorne is stopgezet, omdat er voldoende netcapaciteit beschikbaar is. Hierdoor kon woningbouw via de reguliere aanpak worden gerealiseerd. Dit heeft de voortgang van het project versneld en kosten (voor de pilot) bespaard, maar daarom is de pilot niet verder uitgewerkt. Met Liander blijven we in goed overleg om in toekomstige situaties tijdig de juiste aanpak te bepalen.
---	--

In 2026 start de bouw van het laatste deel Skoatterwâld – Kop van Skoatterwâld. Samen met een corporatie en ontwikkelaar leveren we hier de eerste woningen op.

Voortgang

	De aanleg van de nutsvoorzieningen staat voor november 2026 gepland. Deze planning staat onder druk, doordat wij afhankelijk zijn van de planning van de nutsbedrijven. Door het grote aantal aanvragen voor stroom in heel het land en de vorstperiode begin 2026 zijn veel werkzaamheden uitgesteld. Deze worden inmiddels ingehaald, maar het is nog onzeker of november 2026 gehaald wordt. Het doel blijft om de bouw van de eerste woningen in december 2026 te starten. Dit zal dan parallel en in afstemming met de aanleg van de nutsvoorzieningen plaatsvinden. Wanneer dit niet haalbaar blijkt, schuift de start van de bouw door naar 2027.
---	--

In Akkrum maken we in 2026 een visie op woningbouw, waarin we de nieuwe woningbouwlocatie(s) vastleggen en een bredere stedenbouwkundige uitwerking maken.

Voortgang

	In 2026 maken we een keuze voor de woningbouwlocaties in Akkrum. Dit proces verloopt volgens planning, al heeft het locatieonderzoek meer tijd gekost door een intensief participatietraject. Dit jaar starten we met de bredere stedenbouwkundige uitwerking, maar deze zal nog niet in 2026 worden afgerond. De stedenbouwkundige visie wordt verder uitgewerkt nadat de woningbouwlocaties definitief zijn aangewezen.
---	---

Dankzij een tijdelijke versterking van de uitvoeringscapaciteit op het gebied van vergunningverlening en toezicht, werken we uiterlijk in 2026 tachtig procent van de achterstanden weg van de wettelijk verplichte werkzaamheden.

Voortgang

	We liggen niet op schema omdat de versterking van de capaciteit tot nu toe niet is gelukt. Bovendien is het voorstel om achterstanden weg te werken niet akkoord bevonden door de portefeuillehouders. Er komt nog een gewijzigd voorstel dat we voorleggen aan de portefeuillehouder. Per 1 september 2026 begint overigens een nieuwe toezichthouder. De verwachting is dat we de komende 4 maanden 80 procent van de wegwerkzaamheden niet kunnen wegwerken. De termijn die we nodig hebben is daarvoor te kort.
---	--

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We versterken in 2026 de ontwikkelprocessen om woningbouwprojecten te versnellen. Met het structureel op orde brengen van de ambtelijke basiscapaciteit zorgen we voor een goede verbinding tussen de maatschappelijke opgave, om de ambities op het gebied van volkshuisvesting in aantal, typologie en kwaliteit, ook gerealiseerd te krijgen. Daarnaast beoordelen we onze processen om te bepalen waar verbeteringen en versnelling aangebracht kunnen worden. Om dit te kunnen realiseren is het van belang dat we de vacatures kunnen vervullen in de huidige lastige arbeidsmarkt.
	In 2026 gaan we de aanpassingen van het bestaande tijdelijke omgevingsplan oppakken, voor het mogelijk maken van ontwikkelingen (onder andere op het gebied van wonen). Hierbij gaan we werken volgens de nieuwe landelijke digitale standaard die hoort bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
	In het domein Ontwikkeling versterken en professionaliseren we in 2026 de organisatie van het projectmatig werken met het projectbureau.
	Aan de andere kant van de snelweg ronden we het ontwerptraject in Hepkema's park af en starten we het planologisch traject.
	Vanuit parallel-plannen is inzet gericht om processen naast elkaar te laten plaatsvinden zodat er op korte termijn veel extra woningen op de markt komen.

	Ook in het centrum leveren worden enkele woningbouwprojecten opgeleverd, waaronder de ABN-locatie en Geert Willigen Plein locatie.
	In december 2025 staan de raden van de gemeenten Heerenveen en De Fryske Marren voor het belangrijke besluit om het plan van aanpak vast te stellen. Wat betreft Heerenveen-West staat 2026 in het teken van projectformatie en organisatie en de start van het opstellen van een nieuwe integrale gebiedsvisie. Ook maken we afspraken met marktpartijen en voeren we - afhankelijk van de gekozen samenwerkingsvorm tussen gemeenten - de hiervoor benodigde acties uit (waaronder de grenscorrectie).

Samenwerken in majeure ontwikkelingen

Doelen

In 2026 brengen we in samenwerking met andere overheden, de kansen en impact van toekomstige grote ruimtelijke ontwikkelingen voor Heerenveen in beeld. Zo kunnen we deze integraal meenemen in de nieuwe omgevingsvisie, samen met lokale ruimtelijke ontwikkelingen zoals project 380 KV en de woningbouwopgave.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

In 2026 objectiveren we de integrale toekomstbeelden voor 2050-2060 en de impact van de Lelylijn op de ontwikkeling van Heerenveen aan de hand van indicatoren brede welvaart.
--

Voortgang

	Op 5 maart 2026 heeft de gemeenteraad besloten om lokaal een tweetal vervolgonderzoeken te doen in 2026. Met als bovenliggend doel om de Brede Welvaart in Heerenveen te behouden en te versterken en richting te geven aan de toekomstige ontwikkeling van Heerenveen. Hiertoe wordt een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de benodigde en haalbare schaalsprong op wonen, werken en mobiliteit voor Heerenveen aan de hand van scenario's met en zonder Lelylijn. En de ontwikkeling van een lange termijn economische visie (2050 +). Beide vervolgonderzoeken worden in onderlinge samenhang verricht en worden in Q2 van 2027 aan de raad voorgelegd en vormen bouwstenen voor de te ontwikkelen integrale lange termijnvisie voor Heerenveen; deze zal worden ontwikkeld in 2027-2028.
---	---

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	De provincie Fryslân en de F4-gemeenten werken samen de verstedelijkingspropositie Fries Stedelijk Netwerk 2050 uit tot een verstedelijkingsstrategie en investeringsagenda. Hierbij betrekken we ook de andere Friese gemeenten. De aanpak hiervoor is in voorbereiding en vindt in ieder geval in 2026 plaats.
---	--

Veiligheid

Doelen

We verkleinen de kans op ondermijnende criminaliteit in onze gemeente door extra ondermijningscontroles uit te voeren.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

	We stellen het uitvoeringsplan Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2026 vast, waarin we realistische ambities en doelen opnemen die aansluiten bij onze capaciteit.
	We stellen een nieuw Bibob-beleid vast.
	We verhogen onze toezicht en handhavingsactiviteiten met extra ondermijningscontroles.

Parkeren

Doelen

Bij het vaststellen van de Perspectiefnota zijn verschillende besluiten genomen over parkeren. Deze maatregelen gaan voor een deel in 2026 en voor een deel in 2027. De ombuigingen hebben grotendeels als doel om te zorgen voor hogere inkomsten of lagere uitgaven. De verhoging van de parkeeropbrengsten is hier onderdeel van.

Het gaat om de volgende punten:

- Geert Willigengarage: Het uurtarief wordt in 2026 verhoogd van € 1,80 naar € 2,00 per uur (ombuigingsvoorstel 31). Het dagtarief blijft € 7,00.
- Sportstad: Vanaf 2027 wordt ook bij Sportstad betaald parkeren ingevoerd (ombuigingsvoorstel 18).
- Straatparkeren: Het uurtarief voor parkeren op straat gaat in 2026 omhoog van € 1,80 naar € 2,00 (ombuigingsvoorstel 40). Het dagtarief blijft € 9,00.
- Parkeervergunningen voor bewoners

De jaarlijkse kosten voor een parkeervergunning in vergunninghoudergebieden stijgen van € 48,96 naar € 102 (ombuigingsvoorstel 41). Deze tarieven moeten nog worden geïndexeerd.

Hiermee worden de kosten gelijkgetrokken met die van bewoners in het gebied voor betaald parkeren.

De tarieven worden voorgesteld bij de actualisatie van de tarieven welke in december van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Wat gaan we daarvoor doen in 2026

Daarnaast is er een motie aangenomen waarin wordt gevraagd om:

- Een onderzoek naar de mogelijkheden voor een tijdelijke tegemoetkoming tijdens de periode waarin gewerkt wordt aan een bruisender, groener en toekomstbestendiger centrum (tot uiterlijk 31 december 2028).
- In dat onderzoek ook het gesprek aan te gaan met de HCOV over hun ideeën en mogelijkheden.
- Uiterlijk op 1 januari 2026 een voorstel aan de gemeenteraad te doen voor deze tijdelijke regeling, gericht op ondernemers en inwoners in het centrum.

Voortgang

De gemeenteraad heeft op 11 december 2025 besloten om het uurtarief voor betaald parkeren (centrum) niet te laten stijgen van €1.80 naar €2 maar vast te stellen op €1,90 per uur.

Met betrekking tot het parkeren bij sportstad (punt 2 van de doelen) heeft het college in het bestuursakkoord 2026-2030 besloten om de invoering van het betaald parkeren in het sportstadgebied in ieder geval uit te stellen tot 1 januari 2028. Het uitgewerkte voorstel over de invoering van betaald parkeren bij sportstad ligt na het zomerreces ter besluitvorming voor bij het college.

De totstandkoming van het voorstel heeft met name vanwege het grote aantal stakeholders, een zorgvuldige beoordeling en weging van verschillende belangen meer tijd geleverd. Daaropvolgend hebben de verkiezingen en de vorming van het nieuwe college er toe geleid dat de besluitvorming hierover bij het nieuwe college is komen te liggen.

In de tussentijd wordt tevens gewerkt aan nieuw parkeerbeleid dat aansluit bij de ontwikkeling van het sportstadgebied en de behoefte van inwoners, ondernemers en bezoekers.

Wat mag het kosten

Autonome mutaties

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	2026	
		Lasten	Baten
2.1	Asfalt bestek	-150	
2.1	Bijstelling kapitaallasten 2026	179	
2.1	Uitvoeringsbudget verkeer	-70	
2.1	Winterschade asfalt	-200	
2.3	Bijstelling kapitaallasten 2026	5	
2.4	Bijdrage Wetterskip hekkelen		150
2.4	Bijstelling kapitaallasten 2026	75	
3.2	Grondexploitaties Werken 2026	2.465	- 3.306
5.7	Bijstelling kapitaallasten 2026	41	
7.3	E21 SPUK circulaire ambachtscentra	-17	9
7.4	Decembercirculaire 2025 CDOKE tranche	-283	
7.4	Overboeking CDOKE sept circulaire 2025 naar taakveld 0.7 alg uitkering		-502
7.4	Septembercirculaire 2025 CDOKE tranche	-1.457	
7.4	SPUK Aanpak Energiearmoede kosten	-32	32
7.4	SPUK Aanpak Energiearmoede Subsidie	-454	454
8.2	Grondexploitaties Wonen 2026	9.378	-9.839
8.2	SPUK J210B Flexibele inzet woningbouw 2026	-75	75
8.3	SPUK Aanpak Isolatie kosten	-46	46
8.3	SPUK Aanpak Isolatie Subsidie	-6.856	6.856
Subtotaal		2.503	-6.025
0.10	Grondexploitaties Werken 2026	-48	889
0.10	Grondexploitaties Wonen 2026	-392	853
Totaal reserves		-440	1.742
Totaal tussentijdse rapportage autonoom		2.063	-4.283

Autonome mutaties – toelichting

2.1 Verkeer en vervoer (hogere lasten € 241.000)

Voor asfaltonderhoud is € 200.000 extra nodig door bovengemiddelde winterschade in 2025/2026. Voor het asfaltonderhoudsbestek is € 150.000 extra nodig, omdat de aanbesteding 15% hoger uitvalt door marktontwikkelingen. Voor het uitvoeringsprogramma Verkeer is € 70.000 extra nodig om eerder gecommuniceerde verkeersveiligheidsmaatregelen uit te voeren. De mutaties zijn autonoom, incidenteel en noodzakelijk om verdere achteruitgang en verkeersonveilige situaties te voorkomen. Daarnaast dalen de kapitaallasten met € 179.000 door een aangepaste investeringsplanning.

2.4 Economische havens en waterwegen (lagere lasten € 75.000 en hogere baten € 150.000)

Binnen water en riolering dalen de kapitaallasten in 2026 met € 75.000 als gevolg van het uitstellen van de investeringen. Hierdoor worden de kapitaallasten niet in 2026 verantwoord. Daarnaast ontvangt de gemeente € 150.000 extra van het Wetterskip voor hekkelen. Deze verhoging houdt verband met daaraan gekoppelde de stijgende onderhoudslasten voor waterlopen en vijvers.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (lagere lasten € 2.465.000 en lagere baten € 3.306.000)

De grondexploitaties voor werken worden in 2026 geactualiseerd. De lasten dalen met € 2,4 miljoen en de baten met € 3,3 miljoen. Dit komt door aangepaste verkoopverwachtingen en kostenramingen in lopende exploitaties. De mutatie is autonoom, incidenteel en leidt per saldo tot een kleine verbetering van het resultaat.

7.4 Milieubeheer (hogere lasten € 2.226.000 en lagere baten € 16.000)

Binnen de duurzame transitie worden de CDOKE-middelen en SPUK-subsidies in 2026 geactualiseerd. De lasten nemen toe door hogere CDOKE-uitgaven van € 1.740.000 als gevolg van de verwerking van de CDOKE-middelen (Rijksklimaatgelden) die via de september- en decembercirculaire aan de gemeente zijn toegekend. Daarnaast worden de SPUK-middelen voor energiearmoede zowel aan de lasten- als aan de batenzijde verwerkt voor een bedrag van € 486.000.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) (lagere lasten € 9.303.000 en lagere baten € 9.764.000)

De grondexploitaties zijn bij het opstellen van de themarekening over 2025 geactualiseerd. Voor de woningbouwlocaties zijn voor 2025 zowel de lasten (€ 9.378.000) als de baten (€ 9.839.000) naar verwachting lager dan waar in de primitieve begroting van uit is gegaan. De mutatie is autonoom en incidenteel.

De gemeente ontvangt een specifieke uitkering van het Rijk van € 75.200 voor flexibele inzet woningbouw 2026. De middelen zijn bedoeld voor het versterken van de gemeentelijke capaciteit voor woningbouwontwikkeling en het versnellen van woningbouwprojecten. Deze wijziging heeft effect op aan zowel lasten- als batenkant.

8.3 Wonen en bouwen (hogere lasten € 6.901.000 en hogere baten € 6.901.000)

De middelen uit de specifieke uitkering voor de Lokale Aanpak Isolatie worden ingezet voor isolatiemaatregelen bij slecht geïsoleerde koopwoningen van eigenaar-bewoners. In 2026 wordt € 6,9 miljoen opgenomen in de begroting. Dit bedrag is volledig gedekt door de ontvangen Rijksmiddelen en wordt doorgeschoven naar de komende jaren. De mutatie is administratief, incidenteel en saldo-neutraal. Met deze bijstelling kan de uitvoering van het isolatieprogramma volgens planning doorgaan.

0.10 Mutatie reserves (hogere lasten € 440.000 en hoger baten € 1.742.000)

Als gevolg van de actualisatie van de grondexploitaties Werken en Wonen wordt de reserve Grondexploitaties in 2026 aangevuld met € 48.000 voor Werken en € 392.000 voor Wonen. Daarnaast vindt voor respectievelijk Werken en Wonen een onttrekking van € 889.000 en € 853.000 plaats. Deze toevoegingen en onttrekking volgen uit de geactualiseerde resultaten van de grondexploitaties. De mutatie is autonoom en incidenteel, en past binnen de geldende financiële kaders. Met deze bijstelling sluit de reserve aan op de actuele financiële stand van de projecten.

Bijsturingsvoorstellen

Bedragen x € 1.000			
2026			
Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
2.1	Onderhoud bewegwijzering	-200	
8.1	Herschikking budget Heerenveen West 60% naar 2027	600	-600
8.3	Huisvesting statushouders en woonzorgvisie	96	
Subtotaal		496	-600
Totaal reserves			
Totaal tussentijdse rapportage bijsturing		496	-600

Bijsturingsvoorstellen - toelichting

2.1 Verkeer en vervoer (hogere lasten € 200.000)

Voor onderhoud aan de NBD-bewegwijzering is € 200.000 nodig, omdat al tien jaar geen onderhoud is uitgevoerd.

8.1 Ruimtelijke ordening (lagere lasten € 600.000 en lagere baten € 600.000)

Voor Heerenveen-West wordt € 600.000 aan budget overgeheveld van 2026 naar 2027. Dit komt door een aangepaste planning van de gebiedsontwikkeling. De financiële ruimte blijft beschikbaar, maar wordt later ingezet.

8.3 Wonen en bouwen (lagere lasten € 96.000)

Binnen het programma Een thuis voor iedereen is een onderschrijving van € 96.000. Dit bedrag wordt incidenteel herbestemd voor de uitvoering van de huisvestingstrategie Asiel en Migratie en voor het opstellen van een uitvoeringsplan voor de woonzorgvisie.

4. Mensen Middelen en Bestuur

Thema – Successen

De gemeente heeft in 2026 voortgang geboekt op het versterken van de kwaliteit, rechtmatigheid en toekomstbestendigheid van de informatievoorziening en bedrijfsvoering. Op het gebied van informatiemanagement zijn kaders en verantwoordelijkheden vastgesteld voor onder meer archivering, privacy en beveiliging waardoor kwaliteit en betrouwbaarheid meer structureel aan de voorkant worden geborgd. Tegelijkertijd zijn stappen gezet in de verantwoorde inzet van nieuwe technologie, waaronder kunstmatige intelligentie, door het aanstellen van een AI-adviseur, het aanbieden van trainingen en het toepassen van ondersteunende middelen zoals Copilot, met aandacht voor zorgvuldige beleidsvorming.

Binnen inkoop en rechtmatigheid is de basis verder versterkt via uniforme werkwijzen, een ingericht TenderBoard en een verbeterde spendanalyse, wat bijdraagt aan betere sturing, transparantie en beheersing van risico's. In regionaal verband is de samenwerking uitgebreid via het door de gemeente Heerenveen geïnitieerde Fries Juridisch Netwerk en het Inkoopplatform Noord-Nederland, gericht op kennisdeling en versterking van de gezamenlijke inkoopkracht. Daarnaast is een gezamenlijk trainee programma opgezet met Friese gemeenten. Ook is de interne controle voor het eerst risicogericht ingericht, waardoor gericht toezicht wordt gehouden en beter wordt aangesloten op de werkzaamheden van de externe accountant.

Daarnaast is de privacy functie versterkt met de aanstelling van een Privacy Officer en gerichte bewustwordingsactiviteiten.

Tot slot zijn concrete verbeteringen gerealiseerd in de digitale dienstverlening, waaronder de implementatie van een nieuwe geo-viewer en de oplevering van een grafzoeker-app, waarmee de toegankelijkheid van informatie voor inwoners is vergroot.

Wat hebben we gedaan in 2026

In de begroting staan geen doelen voor het thema Mensen Middelen en Bestuur. Wel worden jaarlijks in de paragraaf bedrijfsvoering van zowel de begroting als de jaarrekening actuele ontwikkelingen opgenomen. Daarom is gekozen om in deze rapportage te rapporteren over de ontwikkelingen zoals beschreven in de paragraaf Bedrijfsvoering van de begroting 2026. Om de tussenrapportage compact te houden is er niet voor gekozen om alle tekst van de paragraaf bedrijfsvoering hier te herhalen. Er wordt enkel gerapporteerd over de afwijkingen.

Doorontwikkeling (verbijzonderde) interne controle (VIC)

	Begin 2026 is de Visie op control door het college vastgesteld. Hierin staat dat de ambitie is om de komende jaren door te groeien naar een gemeente die in brede zin in control is. 'In control' zijn betekent in staat zijn om goed te besturen, waarbij de goede dingen worden gedaan en die dingen goed worden gedaan. Dit is een eerste stap in de doorontwikkeling van gemeentebrede control.
	Het overige loopt conform planning, zoals het instellen van een bedrijfsvoeringsoverleg om beter gemeentebreed verbanden tot stand te brengen.

Structureel rechtmatig inkopen plus contractmanagement

	De inrichting van contractmanagement verloopt in samenhang met de implementatie van het contractregistratiesysteem. De implementatie is gestart. Uit de eerste analyses blijkt dat contractregistratie, contractbeheer en contractmanagement op dit moment versnipperd zijn georganiseerd. Hierdoor vraagt de implementatie meer tijd dan oorspronkelijk voorzien. In de komende periode wordt de organisatorische inrichting verder uitgewerkt, waaronder de structurele borging van capaciteit en de vastlegging van werkprocessen en beleidskaders. Hiermee wordt toegewerkt naar een duurzame inrichting van contractmanagement.
	Er is een werkwijze ingericht voor de prioritering van aanbestedingen. Hierdoor kunnen aanbestedingen gestructureerd worden afgewogen op basis van rechtmatigheid, maatschappelijke en organisatorische impact, beschikbare capaciteit en uitvoerbaarheid. Voor een goede prioritering is verdere verbetering van de beschikbare informatie nodig. Daarom wordt de kwaliteit van de informatievoorziening verder versterkt zodat aanbestedingen beter kunnen worden geprioriteerd.
	De analyse van (on)rechtmatige inhuur is in uitvoering. De eerste bevindingen laten zien dat de huidige werkwijze ruimte laat voor onrechtmatige inhuur. De analyse wordt in de komende periode afgerond om de aard en omvang hiervan vast te stellen. Op basis daarvan worden maatregelen uitgewerkt om de rechtmatigheid van de inhuur structureel te verbeteren.
	Het overige verloopt volgens planning. Dit betreft onder meer de standaardisatie van het inkoopproces, de versterking van de ondersteuning en advisering aan de organisatie en de professionalisering van dossiervorming en kennisdeling.

Inspelen op personele ontwikkelingen

	De arbeidsmarktcampagne is in het tweede kwartaal gestart met de lancering van het gezamenlijke traineeprogramma via Werken in Friesland (www.expeditiefriesland.nl). Overige stappen zijn tijdelijk stilgelegd vanwege de focus op de totstandkoming van Strategisch Personeelsbeleid (SPB), dit is het kader van het personeelsbeleid.
	De personeelsplanning, waarin we kijken naar de toekomstige personeelsbehoefte van de organisatie, vraagt om betrouwbare HR-informatie. Door vertraging in de inrichting van het nieuwe HR-portaal is deze informatievoorziening nog niet volledig beschikbaar. De eerste sturingsinformatie is inmiddels beschikbaar en hiermee kan in ieder geval de strategische personeelsopgave in 2026 worden gerealiseerd. De Strategische Personeelsplanning (SPP) volgt in 2027.
	De ontwikkeling van een vernieuwde jaarlijkse gesprekscyclus in HR Portaal verloopt goed. De oplevering van de nieuwe gesprekscyclus schuift echter wel door naar het derde kwartaal. Dit wordt veroorzaakt door vertraging in de inrichting van het nieuwe HR-portaal.
	De overige activiteiten zoals de implementatie van het nieuwe HR-systeem en het vaststellen van het Strategisch Personeelsbeleid (SPB) verlopen volgens de planning.

Verbeterde informatievoorziening en verbeterde digitalisering

	De digitale dienstverlening wordt onder andere verbeterd met webformulieren en begrijpelijke informatie. Door een noodzakelijke aanbesteding voor een webformulieren applicatie hebben we hier niet de gewenste snelheid in kunnen behalen. In het vierde kwartaal is deze implementatie gereed en kunnen we de uitgewerkte processen digitaliseren.
---	--

Ontwikkeling van de organisatie

	De activiteiten op het gebied van het ontwikkelen van de organisatie zoals het afronden van het eerste jaar van het Gouden Leiderschapstraject en de #TEAM-initiatieven zijn volgens de planning verlopen.
---	--

Versterken financiën

	Het verbeteren van de financiële en fiscale organisatie binnen gemeente Heerenveen verloopt minder snel dan verwacht. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het uitdagend om geschikte en gekwalificeerde vaste medewerkers op management-, strategisch en operationeel niveau aan het team Financiën te binden. Hierdoor moet gemeente Heerenveen veel externe capaciteit inhuren. Om de situatie sneller te verbeteren, wordt een implementatieplan opgesteld met verschillende aandachtsgebieden, zoals teamontwikkeling, vitaliteit en teamsamenstelling.
	In 2026 wordt de onderzoeksfase voor een verplichtingenadministratie gestart. De implementatie zal niet in 2026 van start gaan. Het is van belang dat eerst rust en structuur, zoals hierboven beschreven, binnen team Financiën wordt gebracht voordat dergelijke verander- en implementatietrajecten.

Verbeteren huisvesting

	Toekomstige huisvesting Op 11 december 2025 heeft de raad een besluit genomen over de ABC-locatie voor de gemeentelijke huisvesting samen met de bibliotheek en Crackstate als bestuurscentrum. Door diverse ontwikkelingen en onvoldoende capaciteit is een deel van de activiteiten in de voorbereidingsfase verschoven naar de tweede helft van 2026. Dit heeft geen invloed op de totale planning.
	Veilige werkomgeving Het onderzoek naar de fysieke toegangsveiligheid van het gemeentehuis is afgerond. De uitvoering van het onderzoek heeft meer tijd gevraagd dan vooraf voorzien. Uit het onderzoek blijkt dat maatregelen nodig zijn om een veilige werkomgeving te waarborgen en de beveiliging van informatie te versterken. Tijdelijke maatregelen zijn getroffen, in het ontwerp van de nieuwbouw wordt dit structureel meegenomen.

Wat mag het kosten

Autonome mutaties

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
0.1	Hogere kosten contributie VNG VFG	-30	
0.1	Subsidieregeling lokale politiek	-20	
0.5	Bijstellen hogere rente rekening-courant		430
0.5	Bijstellen rente kosten externe financiering	1.250	
0.5	Grondexploitaties Werken 2026	71	
0.5	Grondexploitaties Wonen 2026	-198	
0.5	Lagere dividendopbrengsten		-60
Subtotaal		1.073	370
0.10	Grondexploitaties Werken 2026		-71
0.10	Grondexploitaties Wonen 2026		198
Totaal reserves			127
Totaal tussentijdse rapportage autonoom		1.073	497

Autonome mutaties – toelichting

0.5 Treasury (lagere lasten € 1.123.000 en hogere baten € 370.000)

De actualisatie van de grondexploitaties leidt in 2026 tot een hogere rentelast van € 127.000. Deze wijziging wordt verwerkt via mutaties in de reserves. De mutatie is autonoom, incidenteel en heeft een nadelig effect van € 127.000 op de algemene middelen. Hiermee sluiten de rentelasten aan op de actuele stand van de grondexploitaties.

De rentelasten dalen in 2026 met € 1.250.000 doordat geen nieuwe externe leningen nodig zijn. Dit komt door de huidige financiële positie en het feit dat investeringen later worden uitgevoerd dan verwacht. De renteopbrengsten stijgen met € 430.000 door hogere verwachte rente op de banksaldi. Daarnaast is sprake van € 60.000 lagere dividendopbrengsten Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) dan begroot.

0.10 Mutaties reserves (hogere baten € 127.000)

De actualisatie van de grondexploitaties verwerken we via een reserveboeking. Hiermee sluiten de financiële gegevens aan op de geactualiseerde grondexploitaties. Het gaat om een incidentele mutatie.

50. Algemene dekkingsmiddelen

Wat mag het kosten

Autonome mutaties

Bedragen x € 1.000			
2026			
Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
0.61	Hogere opbrengsten OZB- woningen		435
0.62	Hogere opbrengsten OZB-niet woningen		85
0.7	Decembercirculaire 2025		210
0.7	Meicirculaire 2026		-1.041
0.7	Septembecirculaire 2025		2.880
2.2	Bijstelling kapitaallasten 2026	12	
3.4	Lagere opbrengsten toeristenbelasting		-60
Subtotaal		12	2.509
Totaal reserves			
Totaal tussentijdse rapportage autonome mutaties		12	2.509

Autonome mutaties – toelichting

0.61 OZB woningen (hogere baten € 435.000)

De hogere opbrengst uit de OZB op woningen wordt verklaard doordat bij het opstellen van de begroting 2026 is uitgegaan van een stijging van de WOZ-waarde ten opzichte van 2025. Voor 2024 bedroeg deze stijging 2,4% en voor 2025 werd gerekend met 7%. In werkelijkheid kwam de stijging echter uit op 13,1%. Hierdoor lag de totale WOZ-waarde aanzienlijk hoger dan geraamd. De opbrengsten zijn hierdoor gestegen.

De vraag is in hoeverre deze stijging structureel van aard is. De huidige totale WOZ-waarde van gemeente Heerenveen (waardepeildatum 1 januari 2025) vormt het uitgangspunt voor de berekeningen in de begroting 2027 en verder. Na de sterke stijging in 2025 wordt voor 2026 opnieuw een substantiële toename van de WOZ-waarde verwacht. Volgens de Waarderingskamer ligt de gemiddelde stijging in 2026 naar verwachting tussen de 9,5% en 11,5%, wat behoort tot de sterkste waardeinstijgingen van de afgelopen jaren.

0.62 OZB niet-woningen (hogere baten € 85.000)

De hogere opbrengst voor de niet-woningen is te verklaren uit het feit dat er een areaal uitbreiding heeft plaatsgevonden. Deze hogere opbrengst zal daarom structureel zijn, tenzij er een sterke afname aandient (door bijv. sloop) van het aantal niet-woningen.

0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds (hogere baten € 2.049.000)

De belangrijkste ontwikkelingen in de septembercirculaire 2025 voor de begroting 2026 zijn:

- Volume-, Loonprijs accres (LPO) en hoeveelheidsverschillen van € 633.000. Het gemeentefonds wordt meerdere keren per jaar aangepast voor volume- en prijswijzigingen evenals hoeveelheidsverschillen. Verder zijn een aantal eenheden voor de maatstaven aangepast, die gebruikt worden voor de berekening van de algemene uitkering.
- CDOKE (Capaciteit Decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) middelen van € 1.959.000, deze middelen werden voorheen als specifieke uitkering uitgekeerd, maar zijn sinds 2026 onderdeel van de algemene uitkering

De belangrijkste ontwikkelingen in de decembercirculaire 2025 voor de begroting 2026 zijn:

- Aanvulling op de CDOKE-middelen van € 283.000

De belangrijkste ontwikkelingen in de meicirculaire 2026 zijn:

- Volume-, Loonprijs accres (LPO) en hoeveelheidsverschillen van - € 495.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een aanpassing van de verwachte eenheden voor de maatstaven die gebruikt worden voor de berekening van de algemene uitkering
- De ontwikkeling van de WOZ-waardes voor gemeente Heerenveen - € 425.000. Er wordt een korting op de algemene uitkering toegepast voor de eigen belastingcapaciteit. De WOZ-waardes zijn meer gestegen, dan waarin de vorige berekening rekening mee was gehouden.
- Een toevoeging aan de integratie-uitkering participatie van € 502.000

3.4 Economische promotie (lagere baten € 60.000)

In 2025 is het aantal overnachtingen in Nederland met 4% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2024. Dit betreft zowel binnenlandse als buitenlandse toeristen, met een daling van 2,1% voor binnenlandse gasten en 5,3% voor buitenlandse gasten. De daling in overnachtingen is voornamelijk te wijten aan een afname in de verblijfsrecreatie en een herstel van zakelijke reizen. Om dit te herstellen en toekomstige opbrengsten beter te borgen, is voor het belastingjaar 2025 ingezet op optimalisering van de toeristenbelasting. De toeristenbelasting wordt jaarlijks achteraf opgelegd.

51. Overhead

Wat mag het kosten

Autonome mutaties

Bedragen x € 1.000			
2026			
Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
0.4	Bijstelling kapitaallasten 2026	175	
0.4	Wet School naar Duurzaam Werk	-33	
0.8	Stelpost alleenverdienersproblematiek meicirculaire 2026	-39	
0.8	Stelpost IBO (Interdepartementaal Beleidsonderzoek) problematische schulden meicirculaire 2026	-70	
0.8	Stelpost ondersteuning lokale energiehulp meicirculaire 2026	-63	
0.8	Stelpost participatie meicirculaire 2026	-224	
Subtotaal		-254	
Totaal reserves			
Totaal tussentijdse rapportage autonome mutaties		-254	

Autonome mutaties – toelichting

0.4 Overhead (lagere lasten € 66.000)

Bijstelling kapitaallasten lagere lasten € 175.000

Daarnaast is sprake van een nadeel van € 32.618 voor de uitvoering van de Wet School naar Duurzaam Werk. Door de invoering van deze wet in 2026 ontstaat een aanvullende uitvoeringsopgave voor de begeleiding van jongeren richting duurzame arbeidsdeelname. Hoewel de hiervoor in de meicirculaire beschikbaar gestelde middelen vrij inzetbaar zijn, wordt voorgesteld de dekking van deze lasten uit deze middelen te laten plaatsvinden. 0.8 Overige baten en lasten (hogere lasten € 396.000)

De uitkomsten van de meicirculaire zijn verwerkt in deze tussentijdse rapportage. Zie taakveld 0.7 onder Algemene Dekkingsmiddelen. Er is een uitvraag gedaan in de organisatie voor evt. uitgaven inzake budgetten uit deze circulaire. Het tijdspad tussen het uitkomen van de meicirculaire en het opstellen van de TR te kort was echter te kort om deze te verwerken en daarom zijn de volgende stelposten opgenomen:

- Stelpost alleenverdienersproblematiek € 39.000
- Stelpost IBO problematische schulden € 70.000
- Stelpost ondersteuning lokale energiehulp € 63.000
- Stelpost participatie € 224.000 hiervoor is niet het volledige bedrag aangevraagd

Bijsturingsvoorstellen

Bedragen x € 1.000

		2026	
Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
0.4	Inhuur diverse management functies	-382	
0.4	Middelen voor organisatieontwikkeling	-26	
Subtotaal		-408	
0.10	Inhuur diverse management functies		382
0.10	Middelen voor organisatieontwikkeling		26
Totaal reserves			408
Totaal tussentijdse rapportage bijsturing		-408	408

Bijsturingsvoorstellen - toelichting

0.4 Overhead (hogere lasten € 408.000)

Inhuur van diverse management functies ten bedrage van €382.000 houdt verband met tijdelijke capaciteits- en formatieknelpunten als gevolg van personele wisselingen en organisatorische ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering. De inzet is incidenteel van aard en maakt onderdeel uit van frictiekosten. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de bestemmingsreserve concernfrictie.

De middelen die vanuit de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling voor 2026 beschikbaar zijn gesteld, zijn volgens de prognose (college memo februari 2026) naar verwachting in de zomer volledig benut. Om in het najaar vervolg te kunnen geven aan leiderschapsontwikkeling, de assessments van nieuwe teammanagers en het werkbelevingsonderzoek, is een onttrekking van € 26.000 uit de bestemmingsreserve noodzakelijk.

0.10 Mutaties reserves (hogere baten € 408.000)

Zie toelichting hierboven bij 0.4 Overhead.

Investeringsen

bedragen x € 1.000				
Taakveld	Naam taakveld	Omschrijving	lasten	baten
A112		Aanvraag ophoging krediet Uitbreiding Akkrum	-50	-
Totaal A112	Immateriële vaste activa: Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief		-50	-
A123		Indexatie Kindcentrum Albertine Agnes	-697	-
		Indexatie Kindcentrum Albertine Agnes Infra	-80	-
		Indexatie Kindcentrum Het Vogelnest	-300	-
		Indexatie Kindcentrum Het Vogelnest Infra	-150	-
Totaal A123	Materiële vaste activa: Bedrijfsgebouwen		-1.227	-
A124		Aanpassing investeringsplanning kapitaalgoederen	1.958	-
		Herinrichting BK plein aanpassing baten 2023-2024	-32	32
		Herinr. Kernwinkelgebied corr subsidie riolering 2025	-29	-
		Kattebos Noord	-175	-
		Kattebos Noord (SPV-subsidie)	-102	102
Totaal A124	Materiële vaste activa: Grond-, weg- en waterbouwkundige werken		1.620	134
Totaal mutaties investeringen			343	134

A112 Aanvraag ophoging krediet Uitbreiding Akkrum (€ 50.000)

Voor de uitbreiding in Akkrum wordt het investeringskrediet in 2026 verhoogd met € 50.000. Dit komt door hogere voorbereidings- en onderzoekskosten 'uitbreiding / visie Akkrum' dan eerder geraamd. Het betreft onderzoek naar mogelijke nieuwe woonwijken rondom de kern Akkrum. De mutatie is autonoom en incidenteel. De ophoging is nodig om het project volgens de actuele eisen en inzichten uit te voeren.

A123 Indexatie Kindcentra Albertine Agnes en Het Vogelnest (€ 1.227.000)

De kredieten voor Kindcentrum Albertine Agnes en Kindcentrum de Vogelwijk worden incidenteel verhoogd naar prijspeil 2026. Dit betreft € 777.000 voor Albertine Agnes en € 450.000 voor Het Vogelnest.

De bijstelling is nodig omdat de oorspronkelijke kredieten zijn gebaseerd op een lager prijspeil en deels op een nog niet volledig uitgewerkt ontwerp. Door uitstel van de aanbesteding en latere uitwerking zijn de projecten in 2026 gerealiseerd tegen hogere bouw- en infrakosten. Bij de Vogelwijk speelt daarnaast dat de infrastructurele opgave pas later volledig in beeld is gebracht.

Met de actuele ramingen ligt een volledig en realistisch beeld van de benodigde kosten. Voor Albertine Agnes als de Vogelwijk leidt dit tot beperkte extra kapitaallasten door de lange afschrijvingstermijn. Met deze bijstelling sluiten de kredieten aan op de werkelijke opgave en blijven de projecten uitvoerbaar binnen de gemaakte afspraken.

Zonder aanpassing ontstaan tekorten en komt de voortgang en realisatie van beide kindcentra onder druk te staan.

A124 Aanpassing investeringsplanning NKG (Nota Kapitaalgoederen)

Binnen de investeringsplanning wordt een deel van de kredieten doorgeschoven van 2026 naar 2027. Voorbereidingstrajecten zijn complexer en vragen meer tijd door aanvullende onderzoeken en integrale afstemming. Daarnaast is de uitvoering afhankelijk van interne capaciteit en beschikbaarheid van externe partijen. Ook participatietrajecten en werkvoorraad beïnvloeden de planning. Hierdoor is uitvoering volgens planning niet in alle gevallen haalbaar.

A124 Kattebos Noord (€175.000)

Voor de herinrichting van Kattebos Noord is een aanvullend krediet van € 175.000 nodig, omdat de aanbesteding circa 13% hoger uitvalt dan het beschikbare budget. De kostenstijging komt vooral door hogere materiaal-, brandstof-, energie- en uitvoeringskosten. Zonder aanvullend krediet ontstaan risico's op vertraging, versobering en het niet volledig realiseren van verkeersveiligheid, groen en klimaatadaptieve maatregelen. Met het extra krediet kan het project conform ontwerp, planning en kwaliteitsniveau worden afgerond.

A124 Kattebos Noord SPV subsidie (€102.000)

Vanuit de specifieke uitkering Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen wordt ingezet op het verkeersveiliger maken van de verkeersinfrastructuur. Voor de herinrichting van Kattebos wordt een krediet van € 102.000 aangevraagd. Dit bedrag wordt volledig gedekt door een subsidie van het Rijk. De SPV-subsidie maakt deel uit van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV). Het krediet wordt vrijgegeven voor uitvoering in 2026.

Bijlage 1: Totaaloverzicht autonome - en bijsturingsmutaties (incl. toelichting onderscheid)

Thema	Baten / Lasten / Reserve mutatie	Tussentijdse rapportage 2026 Autonoom	Tussentijdse rapportage 2026 Bijsturing	Eindtotaal
1. Thema Sociale Leefomgeving	Lasten	€ 138.255	€ -2.178.180	€ -2.039.925
	Baten	€ 140.245	€ 40.000	€ 180.245
	Onttrekking reserves = Baten	€ -	€ 200.000	€ 200.000
Totaal 1. Thema Sociale Leefomgeving		€ 278.500	€ -1.938.180	€ -1.659.680
2. Thema Economische	Lasten	€ -3.707.218	€ -116.973	€ -3.824.191
	Baten	€ 3.511.094	€ -	€ 3.511.094
Totaal 2. Thema Economische Leefomgeving		€ -196.124	€ -116.973	€ -313.097
3. Thema Fysiek Leefomgeving	Lasten	€ 2.502.615	€ 496.000	€ 2.998.615
	Baten	€ -6.025.573	€ -600.000	€ -6.625.573
	Toevoeging reserve = Lasten	€ -439.602	€ -	€ -439.602
	Onttrekking reserves = Baten	€ 1.742.085	€ -	€ 1.742.085
Totaal 3. Thema Fysiek Leefomgeving		€ -2.220.475	€ -104.000	€ -2.324.475
4. Mensen Middelen en Bestuur	Lasten	€ 1.073.000	€ -	€ 1.073.000
	Baten	€ 370.000	€ -	€ 370.000
	Onttrekking reserves = Baten	€ 127.000	€ -	€ 127.000
Totaal 4. Mensen Middelen en Bestuur		€ 1.570.000	€ -	€ 1.570.000
50. Algemene Dekkingsmiddelen	Lasten	€ 12.333	€ -	€ 12.333
	Baten	€ 2.509.000	€ -	€ 2.509.000
Totaal 50. Algemene Dekkingsmiddelen		€ 2.521.333	€ -	€ 2.521.333
51. Overhead	Lasten	€ -253.227	€ -408.000	€ -661.227
	Onttrekking reserves = Baten	€ -	€ 408.000	€ 408.000
Totaal 51. Overhead		€ -253.227	€ -	€ -253.227
Eindtotaal		€ 1.700.007	€ -2.159.153	€ -459.146

In het kader van het project Optimalisatie P&C-cyclus is gewerkt aan een verdere verbetering van het begrotingsproces en de planning- en controlcyclus. Onderdeel hiervan is het eenduidig classificeren van begrotingsmutaties, waarbij onderscheid is gemaakt tussen *autonome ontwikkelingen* waarvoor geen beleidsmatige keuzevrijheid bestaat en mutaties die beleidsmatig afweegbaar zijn. De mutaties in deze tussentijdse rapportage zijn beoordeeld aan de hand van de vastgestelde uitgangspunten uit de notitie Begroting financieel op orde (deelproject Optimalisatie P&C cyclus), waardoor meer transparantie ontstaat in de aard van de voorgestelde begrotingswijzigingen en de bijbehorende financiële afwegingen.

Autonome mutaties: De autonome mutaties hebben betrekking op ontwikkelingen waarvoor geen beleidsmatige keuzevrijheid bestaat. Het gaat hierbij om financiële gevolgen van wettelijke taken, contractuele verplichtingen, loon- en prijsontwikkelingen, indexaties en andere externe ontwikkelingen die noodzakelijk verwerkt moeten worden om de begroting actueel en realistisch te houden. Conform de uitgangspunten uit de notitie Begroting financieel op orde worden deze mutaties beschouwd als ontwikkelingen waarbij de gemeente geen of slechts zeer beperkte invloed heeft op de noodzaak van de uitgave.

Bijstellingen: De bijstellingen betreffen wijzigingen van budgetten op basis van actuele inzichten, realisaties en prognoses gedurende het lopende begrotingsjaar. Hiermee wordt de begroting in overeenstemming gebracht met de verwachte financiële ontwikkelingen en ontstaat een actueel beeld van de lasten, baten en het begrotingssaldo. Bij de beoordeling en verwerking van deze mutaties is gebruikgemaakt van de uitgangspunten uit de notitie Optimalisatie P&C-cyclus - Begroting financieel op orde, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen autonome ontwikkelingen en beleidsmatig afweegbare keuzes.

Bijlage 2: Totaaloverzicht autonome mutaties

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
4.3	Leerlingenvervoer indexatie en gestegen lasten door nieuwe aanbesteding	-78	
5.1	Hoofdlijnenakkoord Budget Sport & Bewegbeleid	-94	94
5.1	SPUK IZA	-46	46
5.2	Schadevergoeding boarding ijshockeyhal	-10	
5.2	Vrijval exploitatiebijdrage Zwembad 2026	430	
5.3	Posthuis, correctie Equal Pay	-41	
5.3	Posthuis, ORT, overwerk en buitendagvenster	-35	
5.7	Bijstelling kapitaallasten 2026	12	
Totaal 1. Thema Sociale Leefomgeving		138	140
4.2	Bijstelling kapitaallasten 2026	318	
4.2	Correctie kapitaallasten grond Fedde Schurer	33	
6.1	Uitvoering Doorstroomlocatie Statushouders	-30	
6.3	Bureau Zelfstandigen voor de uitvoering van BBZ en IOAZ	-59	
6.3	Loonkostensubsidie	-529	
6.3	Participatiewet	-2.899	
6.3	SPUK G2 BUIG - Pwet+LKS		3.427
6.4	Bijstelling Rijksbijdrage SW	-278	
6.5	ESF Actieve en Sociale Inclusie 2026		84
6.5	ESF Actieve Inclusie 2026	-53	
6.5	ESF Sociale Inclusie 2026	-31	
6.5	Participatiewet in Balans	-180	
Totaal 2. Thema Economische Leefomgeving		-3.708	3.511
2.1	Asfalt bestek	-150	
2.1	Bijstelling kapitaallasten 2026	179	
2.1	Uitvoeringsbudget verkeer	-70	
2.1	Winterschade asfalt	-200	
2.3	Bijstelling kapitaallasten 2026	5	
2.4	Bijdrage Wetterskip hekkelen		150
2.4	Bijstelling kapitaallasten 2026	75	
3.2	Grondexploitaties Werken 2026	2.465	-3.306
5.7	Bijstelling kapitaallasten 2026	41	
7.3	E21 SPUK circulaire ambachtscentra	-17	9
7.4	Decembercirculaire 2025 CDOKE tranche	-283	
7.4	overboeking CDOKE sept circulaire 2025 naar taakveld 0.7 alg uitkering		-502
7.4	Septembercirculaire 2025 CDOKE tranche	-1.457	
7.4	SPUK Aanpak Energiearmoede kosten	-32	32
7.4	SPUK Aanpak Energiearmoede Subsidie	-454	454
8.2	Grondexploitaties Wonen 2026	9.378	-9.839
8.2	SPUK J210B Flexibele inzet woningbouw 2026	-75	75
8.3	SPUK Aanpak Isolatie kosten	-46	46
8.3	SPUK Aanpak Isolatie Subsidie	-6.856	6.856
Totaal 3. Thema Fysiek Leefomgeving		2.503	-6.025

Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
0.1	Hogere kosten contributie VNG VFG	-30	
0.1	Subsidieregeling lokale politiek	-20	
0.5	Bijstellen hogere rente rekening-courant		430
0.5	Bijstellen rente kosten externe financiering	1.250	
0.5	Grondexploitaties Werken 2026	71	
0.5	Grondexploitaties Wonen 2026	-198	
0.5	Lagere dividendopbrengsten		-60
Totaal 4. Mensen Middelen en Bestuur		1.073	370
0.61	Hogere opbrengsten OZB- woningen		435
0.62	Hogere opbrengsten OZB-niet woningen		85
0.7	Decembercircularie 2025		210
0.7	Meicircularie 2026		-1.041
0.7	Septembercircularie 2025		2.880
2.2	Bijstelling kapitaallasten 2026	12	
3.4	Lagere opbrengsten toeristenbelasting		-60
Totaal 50. Algemene Dekkingsmiddelen		12	2.509
0.4	Bijstelling kapitaallasten 2026	175	
0.4	Participatiewet in Balans	180	
0.4	STE-0003 Pwet in Balans	-180	
0.4	Wet School naar Duurzaam Werk	-33	
0.8	Stelpost alleenverdienersproblematiek meicircularie 2026	-39	
0.8	Stelpost IBO problematische schulden meicircularie 2026	-70	
0.8	Stelpost ondersteuning lokale energiehulp meicircularie 2026	-63	
0.8	Stelpost participatie meicircularie 2026	-224	
Totaal 51. Overhead		-254	
0.10	Grondexploitaties Werken 2026	-48	-818
0.10	Grondexploitaties Wonen 2026	-392	1.051
Totaal reserves		-440	1.869
Totaal tussenrapportage autonoom		-676	2.374

Bijlage 3: Totaaloverzicht bijsturingsvoorstellen

Bedragen x € 1.000

Taak veld	Omschrijving mutatie	Lasten	Baten
3.3	Leges Kermis		40
4.3	Overhevelen Peuteropvang naar Preventiemiddelen	250	
5.2	Scenario-onderzoek + noodreparatie ijshockeyhal	-40	
5.2	Lange Termijn Afspraken + Ruimtelijke verkenning THIALF	-35	
5.2	Olympische spelen 2030 kandidaatsfase	-103	
5.2	Opgave toekomstbestendig Sportstad - Campus Heerenveen	-120	
5.2	Regie visie Campus Heerenveen	-50	
5.3	Posthuis hoge lasten voorstellingen	-200	
5.3	Posthuis hogere baten voorstellingen		200
5.3	Posthuis, terugdraaien ombuiging PPN26	100	-200
6.1	Huisvesting statushouders en woonzorgvisie	-54	
6.1	Overhevelen Peuteropvang naar Preventiemiddelen	-250	
6.1	Suicidepreventie septembercirculaire	-26	
6.1	Transformatie Jeugd	-200	
6.75/6	Specialistische jeugdhulp constante factor stijging kosten	-1.450	
Totaal 1. Thema Sociale Leefomgeving		-2.177	40
6.1	Huisvesting statushouders en woonzorgvisie	-42	
8.1	Vrijval kapitaallasten Centrumvisie Akkrum jaarschijf 2026	-28	
8.1	Vrijval kapitaallasten Centrumvisie Jubbega Jaarschijf 2026	-47	
Totaal 2. Thema Economische Leefomgeving		-117	
2.1	Onderhoud bewegwijzering	-200	
8.1	Herschikking budget Heerenveen West 60% naar 2027	600	-600
8.3	Huisvesting statushouders en woonzorgvisie	96	
Totaal 3. Thema Fysiek Leefomgeving		496	-600
0.4	Inhuur diverse management functies	-382	
0.4	Middelen voor organisatieontwikkeling	-26	
Totaal 51. Overhead		-408	
0.10	Inhuur diverse management functies		382
0.10	Middelen voor organisatieontwikkeling		26
0.10	Transformatie jeugd onttrekking bestemmingsreserve jeugd		200
Totaal reserves			608
Totaal tussenrapportage bijsturing		-2.206	48

Bijlage 4: Mutaties tussentijdse rapportage per thema

Totaaloverzicht mutaties tussentijdse rapportage per thema

Bedragen x € 1.000

Thema - lasten	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
1. Thema Sociale Leefomgeving	-78.919	-814	-2.040	-81.772
2. Thema Economische Leefomgeving	-61.909	-1.912	-3.824	-67.645
3. Thema Fysiek Leefomgeving	-70.098	-3.542	2.999	-70.641
4. Mensen Middelen en Bestuur	-5.912	-113	1.073	-4.952
50. Algemene Dekkingsmiddelen	-1.958	-	12	-1.946
51. Overhead	-27.770	-3.351	-661	-31.782
Totaal lasten	-246.565	-9.732	-2.441	-258.739

Thema - baten	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
1. Thema Sociale Leefomgeving	3.958	-	180	4.138
2. Thema Economische Leefomgeving	33.979	60	3.511	37.550
3. Thema Fysiek Leefomgeving	46.840	1.023	-6.626	41.237
4. Mensen Middelen en Bestuur	1.482	-	370	1.852
50. Algemene Dekkingsmiddelen	158.834	-	2.509	161.343
51. Overhead	40	-	-	40
Totaal baten	245.132	1.083	-55	246.160

Toevoeging reserve	-1.864	-77	-440	-2.380
---------------------------	---------------	------------	-------------	---------------

Onttrekking reserve	4.308	8.726	2.477	15.511
----------------------------	--------------	--------------	--------------	---------------

Totaal geraamd saldo	1.011	-	-459	551
-----------------------------	--------------	----------	-------------	------------

1. Thema Sociale Leefomgeving

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-60	-65	-	-125
0.8	Overige baten en lasten	-3	-	-	-3
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-4.175	-	-	-4.175
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.486	-	-	-1.486
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-102	-	-	-102
3.4	Economische promotie	-590	-	-	-590
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-2.751	-	172	-2.579
5.1	Sportbeleid en activering	-1.206	-	-140	-1.347
5.2	Sportaccommodaties	-4.365	-87	72	-4.380
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.229	204	-176	-3.201
5.4	Musea	-901	-	-	-901
5.5	Cultureel erfgoed	-61	-	-	-61
5.6	Media	-1.548	-210	-	-1.758
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-589	-26	13	-603
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-6.279	-629	-530	-7.438
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-1.361	-	-	-1.361
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-578	-	-	-578
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-2.855	-	-	-2.855
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	-9.086	-	-	-9.086
6.712	Begeleiding (Wmo)	-5.581	-	-	-5.581
6.713	Dagbesteding (Wmo)	-2.437	-	-	-2.437
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-1.003	-	-322	-1.325
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-16.623	-	-322	-16.945
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-839	-	-322	-1.161
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-368	-	-161	-530
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-3.995	-	-161	-4.157
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-264	-	-161	-425
6.791	PGB Wmo	-1.154	-	-	-1.154
6.792	PGB Jeugd	-678	-	-	-678

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	-331	-	-	-331
6.812	Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	-156	-	-	-156
6.821	Jeugdbescherming	-2.358	-	-	-2.358
6.822	Jeugdreclassering	-425	-	-	-425
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	-626	-	-	-626
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-626	-	-	-626
8.3	Wonen en bouwen	-227	-	-	-227
Totaal lasten		-78.919	-814	-2.040	-81.772
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	11	-	-	11
0.5	Treasury	68	-	-	68
0.8	Overige baten en lasten	138	-	-	138
2.2	Parkeren	20	-	-	20
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	90	-	40	130
3.4	Economische promotie	3	-	-	3
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	813	-	-	813
5.1	Sportbeleid en activering	76	-	140	216
5.2	Sportaccommodaties	316	-	-	316
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	886	-	-	886
5.6	Media	51	-	-	51
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6	-	-	6
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	742	-	-	742
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	560	-	-	560
6.712	Begeleiding (Wmo)	12	-	-	12
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	165	-	-	165
Totaal baten		3.958	-	180	4.138
Toevoeging reserve		-	-	-	-
Onttrekking reserve		300	1.223	200	1.723
Totaal geraamde lasten		-74.661	410	-1.660	-75.911

2. Thema Economische Leefomgeving

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.248	-	-	-2.248
3.1	Economische ontwikkeling	-1.252	-43	-	-1.295
4.2	Onderwijshuisvesting	-6.100	-1.371	350	-7.120
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-237	-	-	-237
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-177	-	-	-177
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-11.171	-	-72	-11.242
6.3	Inkomensregelingen	-26.324	-	-3.486	-29.810
6.4	WSW en beschut werk	-9.869	-	-278	-10.147
6.5	Arbeidsparticipatie	-2.974	-	-264	-3.238
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.557	-499	-75	-2.131
Totaal lasten		-61.909	-1.912	-3.824	-67.645
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	1.536	-	-	1.536
0.64	Belastingen overig	139	-	-	139
3.1	Economische ontwikkeling	3	-	-	3
4.2	Onderwijshuisvesting	64	-	-	64
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	10.010	-	-	10.010
6.3	Inkomensregelingen	22.160	-	3.427	25.587
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	84	84
8.1	Ruimtelijke ordening	65	60	-	125
Totaal baten		33.979	60	3.511	37.550
Toevoeging reserve		-	-	-	-
Onttrekking reserve		573	1.371	-	1.944
Totaal geraamde lasten		-27.356	-482	-313	-28.151

3. Thema Fysiek Leefomgeving

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-78	-	-	-78
0.4	Overhead	-219	-	-	-219
0.5	Treasury	-3	-	-	-3
1.2	Openbare orde en veiligheid	-426	-	-	-426
2.1	Verkeer en vervoer	-9.423	-518	-441	-10.382
2.3	Recreatieve havens	-51	-	5	-46
2.4	Economische havens en waterwegen	-1.614	-200	75	-1.738
3.1	Economische ontwikkeling	-245	-	-	-245
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5.630	-	2.465	-3.165
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.872	-418	41	-7.249
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-121	-	-	-121
6.3	Inkomensregelingen	-722	-	-	-722
7.1	Volksgezondheid	-2.752	-	-	-2.752
7.2	Riolering	-5.815	-275	-	-6.090
7.3	Afval	-6.979	-	-17	-6.996
7.4	Milieubeheer	-2.044	-208	-2.226	-4.478
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-666	-	-	-666
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.290	-1.526	600	-2.216
8.2	Grondexploitatie (niet- bedrijventerreinen)	-19.888	-	9.302	-10.586
8.3	Wonen en bouwen	-5.260	-398	-6.805	-12.463
Totaal lasten		-70.098	-3.542	2.999	-70.641
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	254	-	-	254
0.5	Treasury	50	-	-	50
0.64	Belastingen overig	49	-	-	49
1.2	Openbare orde en veiligheid	25	-	-	25
2.1	Verkeer en vervoer	417	23	-	440
2.3	Recreatieve havens	31	-	-	31
2.4	Economische havens en waterwegen	338	-	150	488
3.1	Economische ontwikkeling	245	-	-	245
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.146	-	-3.306	2.840
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	16	-	-	16

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
7.2	Riolering	7.816	-	-	7.816
7.3	Afval	8.130	-	9	8.139
7.4	Milieubeheer	502	-	-16	487
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	311	-	-	311
8.1	Ruimtelijke ordening	447	1.000	-600	847
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	19.630	-	-9.764	9.866
8.3	Wonen en bouwen	2.433	-	6.901	9.335
Totaal baten		46.840	1.023	-6.626	41.237
Toevoeging reserve		-1.864	-77	-440	-2.380
Onttrekking reserve		1.386	3.024	1.742	3.772
Totaal geraamde lasten		-23.736	428	-2.324	-25.632

4. Mensen Middelen en Bestuur

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
0.1	Bestuur	-3.541	-113	-50	-3.704
0.2	Burgerzaken	-2.262	-	-	-2.262
0.4	Overhead	-59	-	-	-59
0.5	Treasury	201	-	1.123	1.324
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-250	-	-	-250
Totaal lasten		-5.912	-113	1.073	-4.952
0.2	Burgerzaken	1.251	-	-	1.251
0.5	Treasury	232	-	370	602
0.8	Overige baten en lasten	-1	-	-	-1
Totaal baten		1.482	-	370	1.852
Toevoeging reserve		-	-	-	-
Onttrekking reserve		331	158	127	616
Totaal geraamde lasten		-4.099	45	1.570	-2.484

50. Algemene dekkingsmiddelen

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
0.61	OZB woningen	-289	-	-	-289
0.64	Belastingen overig	-96	-	-	-96
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-260	-	-	-260
2.2	Parkeren	-1.311	-	12	-1.299
6.3	Inkomensregelingen	-2	-	-	-2
Totaal lasten		-1.958	-	12	-1.946
0.61	OZB woningen	9.569	-	435	10.004
0.62	OZB niet-woningen	10.030	-	85	10.115
0.63	Parkeerbelasting	3.231	-	-	3.231
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	135.239	-	2.049	137.288
2.2	Parkeren	286	-	-	286
3.4	Economische promotie	479	-	-60	419
Totaal baten		158.834	-	2.509	161.343
Toevoeging reserve					
Onttrekking reserve					
Totaal geraamde lasten		156.876	-	2.521	159.397

51. Overhead

bedragen € 1.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	Primitieve begroting	Raadsbesluiten en budget overhevelingen	Effect tussentijdse rapportage	Begroting 2026 na tussentijdse rapportage
0.4	Overhead	-28.314	-3.351	-265	-31.931
0.8	Overige baten en lasten	544	-	-396	148
Totaal lasten		-27.770	-3.351	-661	-31.782
0.4	Overhead	40	-	-	40
Totaal baten		40	-	-	40
Toevoeging reserve		-	-	-	-
Onttrekking reserve		1.717	2.950	408	5.075
Totaal geraamde lasten		-26.014	-401	-253	-26.668